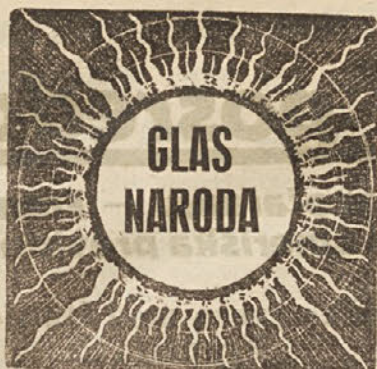

Mesečna naročnina
25 Din, za inozem-
stvo 35 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Zakaj je dr. Marušič ostal senator?

O naši mladini: prof. dr. Ujčič
Kontrola uvoza v Italijo in
kompenzacijeGlas naših izza meje
Glas slovenskih otrok

Št. 67

Izhaja vsak dan

V Ljubljani v nedeljo, dne 7. julija 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

Zakaj je minister g. dr. Marušič ostal senator?

Na začudenje nekaterih listov, zakaj min. g. dr. Marušič ni obdržal poslanskega mandata, nam poročajo iz poslanskih vrst:

Kakor je naši javnosti znano, je bila spontana želja tedaj merodajnih činiteljev, zlasti pa vseh poslancev, senatorjev in banskih svetnikov, da g. dr. Marušič kandidira v senat in to celo kot nosilec liste. Poznejši dogodki, zlasti pa potrditve liste s strani Beograda in volitve same so pokazali, da je bila njegova kandidatura kot nosilca liste zelo posrečena in je toliko kot gotovo, da se je prav tej okoliščini zahvaliti za tako ugoden izid senatskih volitev. Tako je g. dr. Marušič postal po volji treh četrtin vseh volilnih upravičencev senator in s tem tudi zastopnik ogromne večine slovenskih občin.

Ko so bile nekoliko pozneje razpisane skupščinske volitve, je več srezov ponudilo kandidaturu tudi g. dr. Marušiču, med prvimi pa logaški srez in ljubljanska okolica. Zavedajoč se, da vsem volilecem ne bo mogel ustreči, ker bo mogel obdržati od treh samo en mandat, se je g. dr. Marušič dolgo branil in šele na ponovna prigovarjanja merodajnih činiteljev in zaupnikov iz dotičnih srezov, češ da so samo njega pripravljeni podpirati pri volitvah, sprejel kandidature. Vendar niti pred volitvami niti po volitvah ni nikoli rekel, kateri mandat bo obdržal, oziroma je samo izjavil, da se bo prav tako kakor pri sprejemu kandidatur tudi pri odločitvi glede mandatov disciplinirano podredil narodnim interesom in želji merodajnih činiteljev, ker da ni kandidiral zaradi sebe ali na ljubo nekaterim prijateljem, temveč izključno samo zato, da na najboljši način služi interesom slovenskega ljudstva.

Tako je o njegovih mandatih razpravljali poslanski klub in soglasno sklenil, naj obdrži senatorski mandat. Pri tej odločitvi so bili v glavnem merodajni naslednji razlogi:

Senatorski mandat je širši in splošnejši, saj zastopa vso banovino, vrhu tega pa je bil dosežen v zelo visoko volilno udeležbo, dočim bi pri poslanskih mandatih zelo težko dal prednost enemu srezu, ko sta mu pa oba dala odstotno skoraj enako število glasov. Tako bo pa kot senator lahko v enakih odnosih z dvema srezoma in je že izjavil, da jima bo zvest za zaupanje, ki sta mu ga izkazala z izvolitvijo. Dalje se bo kot izkušen politik veliko lažje posvečal višjim političnim vprašanjem, saj je ustanova senata prav temu namenjena. Zato senatorski mandati tudi niso odvisni direktno od razporeditve posameznih volilcev-oseb. Končno pa je g. dr. Marušič že ob priliki senatskih volitev javno izjavil, da vidi možnost uspešne politike široke ljudske linije, ki jo je začel kot ban in ki je edina pravilna, samo s sodelavci, ki so se deklarirali kot pripadniki te linije.

Nova trgovska pogajanja z Grčijo

Beograd, 6. julija 5. Te dni prispe v Beograd delegacija grškega trgovskega ministrstva, da sklene z našo državo novo trgovsko pogodbo. Trgovinska pogodba, ki je dozdaj vezala našo državo in Grčijo, preteče 30. julija. Razgovori o novi pogodbi se bodo pričeli v Beogradu in nadaljevali na Bledu.

Novi češkoslovaški poslanik v Beogradu

Beograd, 6. julija. b. Danes je prispel v Beograd novi češkoslovaški poslanik Jirsa. Na kolodvoru so ga sprejeli sekretar zunanjega ministrstva dr. Vutković, osebe češkoslovaškega poslanstva, zastopniki češkoslovaške kolonije in domači in češki časnikarji. Prihodnji teden bo odpotoval novi češkoslovaški poslanik v Bohinj, kjer bo oddal v roke kneza namestnika Pavla svoja akreditivna pisma.

Nova parlamentarna formacija:

Klub poslancev jugoslovanske zajednice

H klubu vladne večine je pristopilo tudi 22 slovenskih poslancev — Nadaljevanje pogajanj za konkordat — Do merjenja vladine moči danes ni prišlo — Prihodnja seja bo v torek 9. t. m. — 6 strank na obzorju — Opozicija čedalje bolj nezadovoljna z deklaracijo

Beograd, 6. julija. b. Že včeraj smo na kratko poročali, da je bila sredi v predsedstvu ministrskega sveta konferenca poslancev in ministrov, ki je imela nalogo, da se na njej pride do končnega sporazuma glede osnovanja novega vladnega kluba, ki naj bi se po eni verziji imenoval Klub poslancev jugoslovanske zajednice. Ta konferenca je trajala do 20.30. Predsedoval ji je minister brez portfelja Djuro Janković. Na tej konferenci so bili določeni iz vsake banovine trije poslanci, ki naj med ostalimi poslanci v svoji banovini propagirajo pristop k vladnemu klubu. Iz Dravske banovine so poslanci dr. Vebler, dr. Ivan Lovrenčič in Miha Brenčič. Zaradi prekratkega časa se je na konferenci določilo, da se na skupščinski seji, ki je bila danes dopoldne, izvedejo še volitve v skupščinske odbore, kakor se je prvotno mislilo. Zato je bila današnja seja Narodne skupščine prav kratka.

Seja Narodne skupščine

Narodni skupščini je predsedoval Stevan Čirić. Od strani kraljevske vlade so bili prisotni predsednik vlade g. Stojadinović, pravosodni minister dr. Auer, minister za kmetijstvo Svetozar Janković, minister za telesno vzgojo g. Komnenović, minister za trgovino dr. Milan Vrbanić in prosvetni minister Dobrović Stošević. Po odobritvi zapisnika zadnje seje, se je prijavil k besedi poslanec Velja Aksanović, ki je govoril samo o zadnjih incidentih na seji Narodnega kluba, na katerem je prišlo med njim in poslancem Mirko Uroševićem do dejanskega spopada, zaradi česar so zahtevali poslanci, da govornik svoj govor prekine, nakar se je vnel velik prepir in končno je predsednik odzval govorniku besedo, nakar je ta glasno zabavljal odšel iz zbornice.

Po tem neljubem incidentu je sledilo poročilo o osporjenih mandatih nekaterih poslancev izvoljenih na listi g. Mačka. Večinski poročevalec je bil poslanec Vekoslav Miletić, manjšinski pa dr. Bora Djurić. Po kratki debati je zbornica usvojila poročilo večinskega referenta, ki je plediral zato, da se vsi osporjeni mandati verifikirajo. Nato so bile prečitane interpelacije narodnih poslancev, o katerih smo dali že včeraj kratko poročilo. Sprejeta je bila tudi nujnost teh interpelacij. Predsednik Stevan Čirić poroča, da je druga točka dnevnega reda preložena na prihodnjo sejo, ki jo bo sklical za torek 9. t. m. dopoldne, nakar je seja zaključil.

Seja vlade — Vprašanje odkupa in cen pšenice — Nadaljevanje pogajanj za konkordat

Beograd, 6. julija. b. Na današnji seji ministrskega sveta, pod predsedstvom dr. Milana Stojadinovića od 17. do 19. ure se je razpravljalo o nekaterih ekonomskih vprašanjih. Ponovno je bilo vzeto v pretrf vprašanje odkupa in cen pšenice in se je sklenilo, da se tudi letos vrši na tržiščih odkup pšenice preko privilegirane ga izvoznega društva (Prizad). Cena pšenice je določena od 120 do 140 Din po kvaliteti za 100 kg. Pravosodnemu ministru dr. Ljudevitu Auerju je bilo dano pooblastilo, da lahko nadaljuje pogajanja o konkordatu naše države za Sveto stolico.

Sprememba v vodstvu krožka slovenskih poslancev

BEograd, 6. julija. b. Predsednik Krožka poslancev Dravske banovine, bivši minister g. Mohorić, se je sredi z ozirom na spremenjeno situacijo odločil, da odloži predsedniško mesto v krožku. Do nadaljnjega bo vodil posle predsedništva dr. Josip Režek.

V klub vladne večine je pristopilo 22 slovenskih poslancev

Beograd, 6. julija. b. Kakor smo se informirali, je dosedaj prijavilo svoj pristop v novi klub vladne večine 22 slovenskih poslancev iz Dravske banovine.

Šest strank na obzorju

Beograd, 6. julija. b. Zemljoradniški poslanci, ki jih vodi Voja Lazić, podpredsednik narodne skupščine in bivši minister Vujić, bodo osnovali v najkrajšem času svoj klub, v katerega bo stopilo 15 do 20 poslancev. Ze na včerajšnji konferenci poslancev in ministrov, se je razpravljalo o ustanovitvi vladnega kluba in se je opazilo, da vlada ne reflektira več na zemljoradniške poslance, ker jih ni povabila niti na pristop. Zemljoradniki zatrjujejo, da bodo osnovali samostojni poslanski klub in se pripravljajo tudi na ustanovitev samostojne jugoslovanske zemljoradniške stranke.

Glede nameravane organizacije nove politične stranke smo izvedeli iz bližine vladnih krogov tole: Želja sedanje vlade je, da se ustanove dve do tri močne stranke po vzgledu Anglije, ki bi izmenično vladale v državi. Ker pa v bistvu že obstojita dve stranki Jugoslovanska nacionalna in Jugoslovanska narodna stranka, je poizvil svojo akcijo tudi radikalno-socialni prvak dr. Voja Janjić, da izvede organizacijo radikalno-socialistične stranke, katere ustanovitev je preprečila svoj čas vlada Nikole Uzunovića, je sedaj razvidno, da bomo imeli v prihodnjem času kar šest strank, ki se bodo potegovale za zaupanje v državi, Dvostrankarski sistem, ki ga je nameravala uvesti sedanja vlada, je v bistvu že popoln.

JNS se zbira

Beograd, 6. julija. b. Jugoslovanska nacionalna stranka bo sklicala najprej sejo ožjega, nato pa širšega strankinega odbora. Na teh sejah se bo razpravljalo o političnem položaju, in bodo sprejeli sklepi glede nadaljnega političnega delovanja te stranke.

Šahovsko prvenstvo

Beograd, 6. julija. b. Danes se je pričel šahovski turnir za prvenstvo Jugoslavije. V zadnjem momentu je odpovedal svojo udeležbo g. Vidmar ml. iz Ljubljane in Tekavčič iz Zagreba. Tekmovalci so razvrščeni v sledečem redu: 1. dr. Trifunović (Šibenik), 2. doktor Drezga (Zagreb), 3. dr. Halaber (Pisarovina), 4. Kenić (Kula), 5. Schreiber (Subotica), 6. Kostić (Vršac), 7. Petrović (Beograd), 8. Azirović (Zagreb), 9. Bredar (Novi Sad), 10. Astaloš (Sarajevo), 11. Vuković (Beograd), 12. Tomović (Beograd), 13. Filipić (Zemun), 14. Vasja Pirc (Ljubljana), 15. Tot (Beograd), 16. Nedeljković (Beograd).

Vreme

v naši državi dne 6. 7. 1935.

K r a j	Baro- meter	Temperatura		Padavine v m/m
		najnižja	najvišja	
Ljubljana	761.0	15	30	—
Maribor	759.6	15	26	—
Zagreb	760.5	17	30	—
Beograd	760.2	20	30	—
Sarajevo	762.0	13	29	—
Skoplje	761.0	15	33	—
Split	759.4	24	34	—
Kotor	759.8	21	—	—

Najvišje temperature veljajo, razen Ljubljane, za prejšnji dan.

Vremenska napoved

Novi Sad: Ohlajenje na severni polovici, večja oblačnost, mogoče nekaj dežja na južni polovici države in v Primorju. Solnce vzhaja ob 3.58, zahaja ob 19.29.

Dunaj: Severne Alpe: Pretežno oblačno, od časa do časa dež, hladneje. Južne Alpe: prehodne motnje z nevihtami, pretežno jasno, nekoliko hladneje.

Dr. Maček nezadovoljen

»Jutarnji list« je naprosil dr. Mačka, da pove svoje mnenje o vladni deklaraciji. »Predsednik Hrvatske seljačke stranke«, kakor imenuje »Jutarnji list« dr. Mačka, je na to izjavil, da je nezadovoljen z vladno deklaracijo, ker ona dejansko pomeni nadaljevanje politike vlade B. Jevtića ter da se je pričel, da je bila njegova skepsa, ki jo je izrazil ob priliki imenovanja vlade dr. Stojadinovića, popolnoma upravičena.

Kaj zahtevajo muslimani

Sarajevski tednik »Islamski Svjet« je objavil članek: »Kaj pričakujejo muslimani od nove vlade«. V tem članku avtor poudarja, da pričakujejo muslimani v prvi vrsti vrnitev političnih svobod, to je liberalni zakon o tisku ter zakon o zborovanjih in društvih. Nadalje zahtevajo popolno avtonomijo verskih institucij ter prenehanje z delitvijo muslimanov na bosanske in južno-srbijske. Ena muslimanskih osnovnih zahtev je tudi, da se prenese sedež Reis-ul-uleme iz Beograda v Sarajevo, ki je naravno središče vseh muslimanov. Muslimani zahtevajo nadalje ustanovitev islamske bogoslovne ter šariatske pravne fakultete v Sarajevu, da se šolske knjige pregledajo in iz njih odstrani vse, kar žali muslimane ter da se dajo dijakom državne ustanove, da bi mogli študirati na visokih šolah vzhodnih držav. Končno zahtevajo, da se temeljito revidira bosanski agrar.

Slovenski radikali se zbirajo

»Obzor« poroča, da so imeli v četrtek zvečer bivši radikali pod predsedstvom dr. Nika Zupanića sestanek. Ti radikali so dosedaj, kako piše »Obzor«, večinoma sodelovali z JNS, a so se sedaj izjavili za glavni odbor radikalne stranke. Nadalje se je na tem sestanku ugotovilo, da se tudi velik del pristavev bivše JNS približuje glavnemu odboru radikalne stranke. Na sejo »ku so končno radikali sklenili, da razvijejo v Sloveniji veliko politično aktivnost. Kar se tiče dr. Korošca in njegovih ljudi, so sklenili, da bodo napram njim zavzeli stališče lojalnega sodelovanja. Sestanek se je udeležil tudi dr. Vlado Ravnihar, z radikali pa simpatizira tudi ban dr. Puc, kakor poroča »Obzor«.

Tudi »Obzor« nezadovoljen

Stari liberalni »Obzor« hoče postati nekako glasilo vse zagrebške opozicije, vloga, ki jo je poskušal že večkrat izvesti, ki mu jo je pa Stjepan Radić vedno onemogočil. Najbrže tudi dr. Maček ne bo hotel dolgo držati lestvice izdajatelj »Obzora«. Zaradi te vloge »Obzora« je tudi naravno, da je zavzel »Obzor« do vladne deklaracije skoraj isto stališče ko dr. Maček samo da je »Obzor« mnogo bolj gostobeseden. Najprej pravi »Obzor«, da ni nikogar iznenadilo, da je skupščina z odobravanjem sprejela deklaracijo vlade. Nato razvija Dežmanovo glasilo te misli:

Vlada dr. Stojadinovića pravi o sebi, da je vlada pomirjenja. Toda dogodki na deželi ka-

žejo, da njej podrejeni upravni organi še vedno mislijo, da so se izpremenile samo osebe, da pa je ostal režim isti. Amnestija samo volilnih prestopkov ni zadovoljila. Če pravi deklaracija, da hoče, da se povsod občuti nov in svež tok življenjskih sil, potem se mora človek spomniti, da je tudi Jevtić govoril o novem duhu, v resnici pa da je bil to le stari Uzunovićev duh. Izkazalo da se je kot pravilo, kar je izjavil dr. Maček, da se situacija z dr. Stojadinovićem ne bo bistveno izpremenila.

Nato razpravlja »Obzor« o onem delu deklaracije, ki govori o zunanji politiki ter graja, da je nezadostna, ker ne govori o podonavskem paktu, restavraciji Habsburžanov, odnosu s sovjetsko Rusijo itd.

Vlada sicer ni odvisna od parlamenta, toda hoče z njim delati. Vse tri politične skupine, ki tvorijo sedanjo vladno, so se najodločneje borile proti avtokratičnemu režimu Uzunovića in Jevtića. Če sedaj prevzemajo dedščino teh režimov, kakšna je potem razlika med njimi in prejšnjimi režimi? To bojazn mora izraziti, ker pravi vlada, da se bo ravnala po ustavi iz l. 1931. Ta ustava je sicer v veljavi in nihče ne pričakuje, da se vlada ne bi ravnala po njenih določilih, toda vsi vemo, da ta ustava ni rešila naših notranjih problemov. Če misli vlada na podlagi te ustave izvesti široke narodne samouprave, potem se bo prepričala, da na podlagi te centralistične ustave ni nobene možnosti za sporazum. Dobiva se vtis, kakor da mislijo vladni pristajši, da je bila samo volilna politika Jevtića slaba. Morebiti je ta pesimizem pretiran, toda na vsak način se po vladni deklaraciji stališče izvenparlamentarne opozicije ne more izpremeniti in ona bo po vsej verjetnosti še bolj rezervirana do vlade in do vladnih strank.

Za gospodarsko razstavo v Slov. Konjicah

Beograd, 6. julija b. Narodni poslanec Karel Gajšek je posredoval pri kmetijskem ministru za podporo odboru za gospodarsko razstavo v Slovenskih Konjicah. Gospod minister je naklonil na intervencijo gosp. posl. Gajška v to vrho podpora 10.000 dinarjev.

Naši poslanci za Kmetijsko družbo

Beograd, 6. julija b. Včeraj popoldne je prispel v Beograd ravnatelj Kmetijske družbe iz Ljubljane inž. Ferline, ki je prinesel seboj resolucijo zadnjega občnega zbora Kmetijske družbe in razne predloge, tičeče se izvoza jabolk in klirinškega obračuna ter raznih drugih kmetijsko-gospodarskih vprašanj. V delegaciji slovenskih poslancev na čelu z nar. poslancem Ivanom Mravljetcem, so šli h kmetijskemu ministru g. Jankoviću in h trgovinskemu ministru g. Vrbaniću. Obema ministroma so bile izročene resolucije in ostali predlogi Kmetijske družbe. Oba resorna ministra sta z veliko pazljivostjo poslušala izvajanja o potrebah slovenskega kmetijstva in obljubila vso svojo podporo kmetijskim potrebam. Kmetijski minister je obljubil tudi prav izdatno podporo za »Kmetovalca«. V delegaciji so se nahajali tudi poslanci Karel Gajšek, dr. Riko Fux, dr. Janžeković in dr. Josip Režek. Po obisku v ministrstvu, je delegacija obiskala tudi guvernerja Narodne banke, s katerim so razpravljali o obračunu pri prevozu naših jabolk in o kmetijskem kliringu.

Predložili so tudi vlogo glede trošarinškega sladkorja.

Enotni zadružni zakon

Beograd, 6. julija b. Minister kmetijstva g. Stanković je danes popoldne sprejel v ministrski sobi Nar. skupščine časnika in izjavil glede cene pšenice, da je stvar v teku in da bo to vprašanje rešeno še danes. Glede interpelacije posl. g. Lazića, ki je zahteval, da bi bila cena pšenice 200 Din za q, je minister izjavil, da je ta zahteva demogoška. V nadaljnjem razgovoru je izjavil, da se dela na enotnem zadružnem zakonu za vso državo. Kar se tiče vprašanja agrarne reforme, pa je izjavil, da mu je mnogo na tem, da se ta reforma pravilno reši in to čim prej, da sčda za to ni bilo sredstev, ta sredstva pa bodo sedaj predvidena v novem finančnem zakonu.

Radeče

Ciril-Metodovi kresovi. V četrtek zvečer so zaplavalali po vseh gričih širnega sveta številni kresopolci slovenskega apostoloma Cirilu in Metodu v čast in spomin. Krasen pogled je bil na našo lepo Dolenjsko, katere sleherni grič je bil okrašen z gorečo bakljo-kresom. Eden najlepših kresov je gorel na tukajšnjem starem gradu, katerega so zakurili naši vrli študentje pod okriljem Ciril-Metodovega društva v Radečah. Visoki ogenj, streljanje možnarjev in raznobarna raketa so privabile na ulice kakor tudi na grad številne meščane, ki so občudovali naš, kakor tudi sosednje kresove lepe Dolenjske, katerih je bilo nad 50.

Ne pozabimo danes popoldne na lep izprehod k »Čot« na »Brode«, kjer prirede Zid. moški glasbeniki veliko vrtno veselico. Godba na pihala, vrtiljak in na raznu pečen prašički!

Smrtna kosa. V petek popoldne smo spremili k večnemu počitku Zid. moškega veterana gospoda Feliksa Schitlerja, ki je po dolgotrajni bolezni v starosti 92 let v torek za vedno zatisnil oči. Številni pogrebi so pričali pokojnikovo priljubljenost, katero je užival med ljudstvom.

Abesinija... čisti položaj

Tudi Amerika odklanja posredovanje v sporu Po angleškem razočaranju — Francoska užaljenost in ameriška previdnost

Washington, 6. julija. Predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt je odgovoril abesinskemu cesarju Hailu Selassiju tole:

»Vaše cesarsko veličanstvo! Čast mi je potrditi sprejem note, ki mi jo je vaše cesarsko veličanstvo blagovolilo poslati 3. julija t. l. Zedinjene države, ki si močno prizadevajo ohraniti mir med vsemi državami na svetu, s tega stališča z zadovoljstvom ugotavljajo, da si Društvo narodov v resnici prizadeva urediti spor, ki je, žal, izbruhnil med vlado kraljevine Italije in vlado Vašega veličanstva, kakor tudi, da je v teku arbitražni postopek za ureditev tega spora. Moja vlada upa, da bo mogel arbitražni odbor najti osnovo za sporazum, ki bo ustrezal stališču obeh spornih strani. Zedinjene države odklanjajo že samo misel na to, da bi mogla katerakoli država, ki je podpisala pariški pakt, seči po drugih sredstvih, kakor po miroljubnih poteh za ureditev italijansko-abesinskega spora, oziroma, da bi hotela ustvariti položaj, ki ne bi bil v skladu z obveznostmi tega pakta.« — Franklin Roosevelt.

Stilizacija tega odgovora, ki kaže skrajno previdnost ameriške vlade, najboljšo dokazuje, kako močno napet in skrajno zapleten je položaj v italijansko-abesinskem sporu. Za angleškim razočaranjem v Rimu ni to seveda nič čudnega, saj je v mednarodnih krogih čedalje bolj jasno, da nobno posredovanje ne more več preprečiti vojne.

Havas poroča o ameriškem odgovoru na abesinsko prošnjo za intervencijo še tele podrobnosti:

Včeraj popoldne je predsednik Roosevelt imel dolgo posvetovanje z zunanjim ministrom Cordellom Hullom. Po končani konferenci so v zunanjem ministrstvu izjavili, da sta sklenila poslati abesinskemu cesarju odgovor, v katerem mu bosta sporočila, da vlada Zedinjenih držav za zdaj ne namerava v nobenem oziru intervenirati.

Kadar so velesile občutljive

Pariz, 6. julija. AA. Današnji »Journal« trdi, da je francosko stališče glede abesinskega vprašanja jasno. Francija zagovarja stališče, ki je idealno. Še včeraj je hotela Velika Britanija žrtvovati teorijo dejstvom. Obrnila je Društvo narodov hrbet in predlagala Italiji kompromisno rešitev brez ženevskega postopka. Francija zaradi te napake na sme zaiti med Veliko Britanijo in Italijo.

Z besedami za, z dejanji proti...

Ekspoze avstr. zun. ministra

Dunaj, 6. julija. Korbiro poroča: Zunanji minister Berger-Waldenegg je na sestanku z zastopniki listov poročal o aktualnem političnem položaju. Dejal je, da je ta položaj dokaj moten in celo resen, da pa je on osebno optimist.

Avstrijsko vprašanje

je rešeno že od tedaj, odkar je bila zgrajena nova Avstrija. Glede podonavskega pakta je minister izjavil, da pomeni ta pakt sedaj mnogo več, kakor pred meseci. Avstrija bo sodelovala pri tem paktu z vsemi svojimi silami. Francoska vlada je kazala vedno veliko zanimanje za sklenitev podonavskega pakta, angleška vlada pa tudi podpira čim tesnejše sodelovanje v Podonavju.

Minister Berger-Waldenegg je nato poudarjal, da so

odnosi z Madjarsko

odlični, prav tako pa ne bi bilo težko izravnati tudi političnih pojmovanj Avstrijske in Češkoslovaške.

Dobri odnosi

med Avstrijo in Jugoslavijo,

je nadaljeval minister, so velikega pomena za Podonavje. Avstrijska vlada goji največje želje za napredek jugoslovanskega sosedu. Imel sem prijeten vtis, da je bila bivša Jevtićeva vlada pripravana o iskrenosti naših želj, upam, da bo tudi nova Stojadinovića vlada enakega mnenja.

Glede odnosov z Nemčijo

je minister izjavil, da želi imeti tudi z Nemčijo, kakor z vsemi drugimi sosedami, najpristranejši stike. V zadnjih mesecih pa v tem oziru ni mogoče zabeležiti nobenega napredka. Ko bomo iz poklicnih ust slišali, da nova Nemčija bratsko pozdravlja novo Avstrijo, ko bomo videli, da so legionarji, namenjeni bratomorni borbi, samo še senca preteklosti in da je prenehala agatacija proti naši državi, bo zopet nastal mir ne le med našima dvema nemškima državama, temveč tudi v vsej Evropi.

Vojaška enakopravnost

V vprašanju vojaške enakopravnosti je Avstrija mnenja, da je Avstrija dejansko že ravnopravna. Navzlic temu, pa se noče pridružiti tekmovanju v oboroževanju in ne misli na kakšne ofenzivne akcije. Zase zahteva samo pravico obrambe.

»Excelsior« piše: Napram poizkusu Velike Britanije, naj bi Francija pritiskala na Italijo, se je francoska vlada postavila na previdno stališče. V Parizu se vprašujejo, ali je modro zahtevati od Društva narodov, da izvaja celo pritisk proti Italiji, ko pa je znano, da je London pustil Društvo narodov na cedilu zaradi Nemčije.

»Populaire« pa piše: Če se bo Velika Britanija brigala za Društvo narodov, samo tedaj, kadar bo šlo za njene neposredne koristi, potem bo pač njen poziv naletel na gluha ušesa in bo Društvo narodov lahko propadlo zaradi udarca, ki mu ga je zadala junija meseca.

Francija za diplomatsko pot in proti intervenciji DN

Angleški dopisni urad Reuter poroča, da Francija v teku sedanjih diplomatskih pogajanj med angleškimi in francoskimi predstavniki še ni stavila nobenega konkretnega predloga. Francoska vlada je mnenja, da je treba rešiti italijansko-abesinski spor z diplomatskimi sredstvi in je zaradi tega proti posredovanju Društva narodov. Sicer pa smatrata Vel. Britanija in Francija abesinsko vprašanje za popolnoma samostojno vprašanje. Zaradi tega njeno stališče v tem vprašanju ne bo odvisno od kakšnih ugodnosti ali koncesij v evropskih vprašanjih.

DN lahko zapre Sueški prekop

V angleški javnosti se še vedno razpravlja o vprašanju pravne osnove za morebitno zaprtje Sueškega prekopa, da se prepreči italijansko-abesinska vojna. Reuter doznava, da so to vprašanje proučevali tudi pravni strokovnjaki Društva narodov in prišli do zaključka, da po njihovi sodbi statut Društva narodov sam po sebi ne dovoljuje zaprtja prekopa v svrhu preprečenja vojne. Vendar bi po sodbi teh strokovnjakov bilo morda mogoče prekop zapreti prekop na podlagi čl. 20. DN, ki pravi, da se smejo razveljaviti mednarodne obveznosti držav članic, ki nasprotujejo paktu DN. Pravniki so zato mnenja, da bi svet DN, če bi prepovedal izvoz orožja v Vzhodno Afriko, mogel v zvezi s tem skleniti zaprtje Sueškega prekopa za transporte vojnega materiala.

Za drakonske ukrepe proti Italiji

London, 6. julija. AA. Na konferenci zveze za Društvo narodov so razpravljali tudi o italijansko-abesinskem sporu. Sprejeli so resolucijo,

Vojaška zveza med Italijo in Francijo

Polemične vesti angleških listov

London, 6. julija. AA. Današnji britanski listi se mnogo bavijo s francosko-italijanskim razmerjem. »Times« vztraja v svojem poročilu iz Pariza pri tem, da je obisk francoskega načelnika generalnega štaba generala Gamelina v Rimu v čisto vojaškem pogledu že popolnoma pripravljen tla za sklenitev vojaške zveze med Francijo in Italijo, vendar bi pa bilo še preuranjeno trditi, da so že končana vsa politična dela v zvezi s sklenitvijo te zveze. Na tej poti, pravi »Times«, bo treba še mnogo st. itti.

Delavski »Daily Herald« misli, da se francosko-italijansko politično sodelovanje ne more več ločiti od dejanske vojaške zveze.

Italijanski kralj v Pariz, Lebrun v Rim?

Pariz, 6. julija. Havas poroča iz Rima: Tukajšnji pooblaščen krogi izjavljajo, da jim ni ničesar znanega o pogajanjih, o potovanju Nj. Vel. italijanskega kralja v Francijo, oziroma predsednika francoske republike Lebruna v Italijo.

ki pravi med drugim:

Pozivamo britansko vlado, da izda ukrepe, če treba tudi drakonskega značaja, da se ohrani mir in zavaruje ugled Društva narodov.

Rdeči križ v Abesiniji

London, 6. julija. AA. Današnji »Daily Telegraph« poroča iz Addis-Abebe, da bo Abesinija te dni pristopila h konvenciji o Rdečem križu iz leta 1929. V zvezi s tem ustanovljajo v Abesiniji pod cesarjevim pokroviteljstvom abesinsko društvo Rdečega križa. Vse prince- se so se prijavile za aktivne članice.

Tudi Mussolinijeva sinova pojmeta v Vzhodno Afriko

Rim, 6. julija W. V dobro informiranih krogih se potrjuje vest, da pojmeta z vojaškimi oddelki v Vzhodno Afriko tudi oba Mussolinijev sinova Bruno in Vittorio. Zaposila sta baje sama, da ju uvrste med med pilote-prostovoljce.

Havas pristavlja: V Parizu kakor v Prazi, če je verjeti časopisnim poročilom, smatrajo, da je vrnitev lastnine habsburške rodbine in dovoljenje za povratek v Avstrijsko stvar, ki spada v notranjo politiko avstrijske republike. To za zdaj ne bi moglo postati predlog kakršnekoli diplomatske akcije. Ni pa izključeno, pravi Havas dalje, da utegeje ti ukrepi, o katerih govore že leto dni, postati v sedanjih mednarodnih razmerah neprimerni, ker lahko ustvarijo v Srednji Evropi ozračje, ki bo ovrnilo sklenitev podonavskega pakta, glavnega elementa evropske pomiritve, ki jo francoska politika vsestransko podpira. Ker omenja Havas to naziranje kot naziranje Prage, je zanimive omeniti, da smatrajo češkoslovaški krogi v Parizu, da stopajo ti ukrepi avstrijske vlade iz okvira čisto avstrijskih notranjih vprašanj.

Dunaj za Habsburžane

Dunaj, 6. julija. AA. Mestni svet je izglasoval resolucijo, ki pozdravlja zakonski predlog o ukinitvi zakonskih določb o imetju članov bivšega vladarskega doma.

Klajpedski pakt

Pariz, 6. julija. AA. O razgovoru med Lavalom in litavskim zunanjim ministrom Lozorajtisom poročajo tukajšnji angleški dopisniki, da je veljal klajpedskemu paktu. Vse kaže, da zahteva Nemčija za svoj pristanek neizpremenjeni načrt vzhodnega pakta in poprejšnja jamstva, da se bo Litva v bodoče vestneje ravnala po določbah klajpedskega pakta.

S tem v zvezi računajo v Parizu, da bo Velika Britanija po sklenitvi svojega pomorskega sporazuma z Nemčijo zdaj morda neposredno sodelovala tudi pri vzhodnem paktu.

Komandant Skadra umorjen

Skadar, 6. julija b. Danes ponoči je bil tu umorjen komandant skadarskega mesta Mail Osman beg; umoril ga je neki albanski vojak.

Grški plebiscit

Atene, 6. julija W. Plebiscit, s katerim se bo grški narod odločil, ali je za ali proti monarhiji, bo 15. novembra.

Oton Habsburški

Neugodno ozračje za podonavski pakt

Pariz, 6. julija. r. Predsednik francoske vlade Laval je sprejel včeraj jugoslovanskega poslanika v Parizu dr. Spalajkovića. Francoski poučeni krogi trde, da so med tem obiskom najbrže govorili tudi o položaju, nastalem s sklepanjem avstrijske vlade o ukinitvi zakonov iz leta 1919 o bivšem avstrijskem vladarskem domu.

Havasova agencija pa pravi s svoje strani, da dr. Spalajković ni obiskal Lavalu baš zaradi tega vprašanja.

Pretekla gledališka sezona se ni docela posrečila

Pomen in vpliv gospodarske stiske glede na knjižno in gledališko proizvodnjo se je večkrat po krivem precenjeval, čeprav je bilo takšno razlaganje upadca na duhovnem področju ustvarjanja čisto zelo upravičeno. Danes vidimo, da je bilo mogoče razne ovire gospodarskega značaja premagati prav z močno in vztrajno voljo ter tudi z žrtvami. Treba se je bilo prilagoditi vsaj v neki meri značaju današnje dobe, kajti vsako duhovno izražanje, pa bodisi na tem ali onem področju zahteva tesnega sodelovanja z družbenim življenjem, res pa je tudi, da je to duhovno izražanje bolj ali manj vezano prav z materialnimi družbenimi zahtevki. Predvsem pa je bilo treba ustreči tako zahtevam po zdravi umetnosti na eni strani, na drugi strani pa zanimanjem in okusu občinstva. Kakor povsod, se je tudi tu izkazalo kot važno gibalno sredstvo, brez katerega se morejo vse stvari vsiti samo na pol: Denar. Tu naj samo ugotovimo nujno povezanost med materialno platjo umetnostnega izražanja, ki mu prav ta materialna plat daje pogoje in možnosti, in med drugo, ki izvira iz človeških zmognosti oblikovanja in ustvarjanja samega. Kakor brez občinstva ni gledališča in umetnosti, tako tudi ni občinstva brez svojega gledališča in umetnosti.

Naše narodno gledališče v pretekli sezoni ni pokazalo kakih velikih dejanj v uprizorjanju novih umetniških del, vendar lahko rečemo, da je poskušalo obdržati nivo, kakor je bil pretekla leta. Uprizorilo je več del klasičnega značaja, zanemarjalo pa tudi ni moderne gledališke proizvodnje. Dajalo je veljavo tako resni tragediji, kakor tudi drami komediji in veseloigri. Ob koncu sezone smo se obrnili na gledališkega ravnatelja g. Golio, ki nam je dal o delu drame v preteklem letu tale pregled:

Takoj v začetku sezone je gledališče uprizorilo Rostandovega romantičnega Orlića, češke igralka Scheinplugove zabavno dramo: Gugulnica in Poljaka Raorta »Waterloo«, duhovito satiro na sodobno gledališče in občinstvo. Med drugim so igralci ljubljanskega gledališča odigrali nekaj klasičnih del (Shakespeare: Beneški trgovec, Strindberg: Velika noč in Goldoni: Sluga dveh gospodov). Na novo je gledališče izvedlo uprizoritev Klabundove eksotične drame: Praznik cvetočih češenj, videli pa smo še Oscarja Wildea delo: Bumbury in Stephana Zweiga Siromakovo jagnje.

Gledališče je skušalo v letošnji sezoni podati nekaj pregled slovenskega gledališča in posebej slovenskega. Uprizorilo je Nušičevo komedijo: Zalujoči ostali, od domačih del pa Cankarjeve Hlapce, ki so lani dosegli poseben uspeh in tri domače uspele gledališke novosti: Bratka Krefta Malomeščane, Vombargerjevo Zlato tele in Gregorinovo nasionsko igro: V času obiskanja.

Eni največjih uspehov sploh v lanskim gledališki sezoni je bila uprizoritev Linhartove drame Matiček se ženijo, kateri je dala pravega izraza prav režija Branka Gavele, ki je delu ohranil zgodovinski značaj, dal mu je pa tudi sodoben prizvok. Velik uspeh je ta uprizoritev dosegla tudi v celjskem gledališču. Gledališče je v letošnji sezoni pokazalo tudi namen sodelovanja z Mariborom in je sklenilo v zamenjavi z mariborskim gledališčem prirediti dvoje gostovanj. Vendar pa se je namera ponesrečila radi prevelikih stroškov in premajhnega odziva občinstva. Vsekakor pa bi bila taka gostovanja mogoča, ako bi železnica nudila posebne železniške voze gledališču na razpolago po znižanih cenah.

V splošnem se ta sezona ni docela posrečila. Veliko motnjo je povzročila marsejska tragedija, tako da je drama morala že pripravljeni repertoar spremeniti. Predvsem pa je obbolelo precej članov, kar je čisto razumljivo pri tako majhnem številu, ki mora v letu odigrati 20 premier. Težka izguba je zadela gledališče zlasti s smrtjo g. Zeleznika, ki je bil v vsakem oziru prvovrsten igralec in sposoben za vsako vlogo.

Potreba po angažmanih je velika, ni pa denarne možnosti. Dozdaj je drama imela 3 režiserje: Osipl Sest, Ciril Debevec, Bratko Kreft, na novo je bil za prihodnjo sezono angažiran kot režiser in igralec Bojan Stupica in ga. Sava Severjeva, ki sta oba že dolgo časa z uspehom igrala v mariborskem gledališču, zlasti pa se je g. Stupica izkazal z režijo Kvadrature kroga, kar je dalo dramo povod, da je uvrstilo mladega režiserja v svoj krog. Na koncu sezone se je izkazoval kot dober režiser tudi absolvent gledališke šole Peter Malec z režijo Arseove drame: Izdaja pri Novari. Po možnosti bo prihodnje leto režiral tudi g. Jerman.

Finančni položaj naše drame je težaven. Državna subvencija se ne zvišuje, ampak je z vsakim letom manjša. Zato si mora gledališče pomagati kakor ve in zna. Društvo ljubiteljev gledališke umetnosti, pa je na naše vprašanje odgovoril g. ravnatelj, ni pokazalo gledališču pozornosti, kakor bi moralo. Gledališče bo zaradi malega obiska občinstva prisiljeno znižati gledališke cene, čeprav se ne more o občinstvu reči, da bi mu prišle same vesele stvari, ampak je pokazalo predvsem smisel za resen repertoar.

Na naše vprašanje, kakšnih presenečenj in novosti lahko upamo za novo sezono, je g. ravnatelj samo skrivnostno namignil: »Mnogo, mnogo novosti; toda za zdaj vam jih še ne izdam!«

—Z.

O naši mladini

Razgovor s prof. dr. J. Ujčičem

Kvaliteta mlajše generacije je v marsičem slabša od prejšnje

»Razsodim naj, ali je današnja generacija kvalitativno manj vredna od prejšnjih, in v čem naj bi ležali vzroki tega pojava? O višini splošne izobrazbe kake generacije je vobče zelo težko govoriti iz povsem enostavnega razloga, ker ne more noben človeški duh iz dovoljne oddaljenosti, ki bi bila za pravo objektivno presojanje potrebna, vrednotiti dejanja in nehanja več zaporednih človeških generacij. Da ni splošna izobrazba več generacij zmerom na isti višini in stopnji in da se torej težisce njih izobrazbe s časom venomer premika, je vsakomur jasno. Tako bi mogli baš za sedanjí čas n. pr. v primeru s prejšnjim reči, da ni za izobrazbo sedanjí mlajše generacije toliko značilna njena višina, kolikor širina. Pojmi sodobne znanosti, pa tudi umetnosti, so se namreč tako razširili, da praktično že davno ni več mogoče doseči tistega klasičnega polihistoričnega ideala kakega Aristotela, ali pa recimo še poslednjega, Leibniza. Zaradi tega splošnega razširjenja je tudi nujno morala nastopiti specializacija posameznih panog znanosti, ki pa je danes že tudi sama na sebi tako obsežna, da mlademu človeku ne dopušča globlje izgraditve in dopolnitve ostale splošne izobrazbe.

Kljub vsem tem ugotovitvam pa bi vseeno mogli s precejšnjo gotovostjo postaviti trditve, da je kvaliteta današnje mlajše generacije vendarle v marsikaterem oziru slabša od prejšnjih. Vzrokov za to je vsekakor več. Ali je sedaj v glavnem temu vzrok višina današnje srednje šole, ali prešlaba selekcija, ali neprimerni učni načrti, se v splošnem ne da točno ugotoviti. Vsekakor pa je jasno, da vsak izmed teh faktorjev v neki meri vpliva na kvaliteto današnjega inteligenčnega naraščaja. Kar se pa tiče specializacije naše teološke fakultete, moram reči, da občutimo predvsem večkrat, da je v precejšnji meri nazadovalo znanje klasičnih jezikov. Ker pa operira teološki študij — navezuje namreč na ne dosti manjši meri tudi juridični, filozofski in medicinski — baš s tema dvema jezikoma, moramo ugotoviti občutno pomanjkljivost, da ni današnja srednja šola znala v tem pogledu ohraniti svoje predvojnne višine. Velike težave imajo pri nas v tem oziru zlasti absolventi realnih gimnazij, ki študirajo latinščino le v skrajnem obsegu, grščino pa sploh ne. Ako pa pomislimo, da so knjige sv. pisma nove zaveze pisane v grščini, bo vsakdo uvidel, da je takim kandidatom vsak globlji biblični študij zelo otežen. Naša fakulteta je sicer skušala s pomanjkatkom praktično nekoliko od pomoči s tem, da je uvedla kot pomožen predmet biblično grščino, vendar pa za to tako pičlo odmerjeni čas nikakor ne dovoljuje globljega vpogleda v lepote, fineze in zanimivosti grškega jezika.

S tem v zvezi pa bi tudi samo ob sebi od-

padlo vprašanje po odpravi matere. P. mojem mnenju je maturo potreba že zgolj z vzgojnega stališča. Sicer pa dandanes niso v tem oziru zahteve niti približno tako visoke, kakor pred tridesetimi ali štiridesetimi leti, ko je maturirala naša generacija. Danes pa bi morala vprav maturo temeljito izvršiti tisto važno nalogo stroge selekcije, o kateri se dandanes toliko govori.

Vprašanje nadprodukcije inteligence je v naši državi najbrž še nekoliko preuranjeno. Kar se tiče absolventov bogoslovne fakultete, morem reči, da stopajo po dovršenih študijah skoraj brez izjeme vsi v dušno pastirsko službo, kjer lahko najdejo svojo namestitve. Tu si tudi služijo svoj vsakdanji kruh, da si je ta dandanes duhovnikom žal že skromno odmerjen. V ostalih akademskih poklicih pa se bojim, da bo v najkrajšem času vsaj v mejah naše ožje domovine onemogočena vsaka nadaljna možnost po namestitvi mlajših moči zaradi vseplošne prenapoljenosti. Ti kandidati za službe se bodo pač morali obrniti proti našemu jugu, kjer v tem pogledu najbrž še ne bo tako kmalu prišlo do takega položaja. Tam so izglede za zaposlitev našega inteligenčnega naraščaja še toliko večji, ker se ni zaradi razumljivega velikega mohamedanskega vpliva začela ženska pri kruhu in zaposlenju konkurirati moškemu, kakor se v današnjih razmerah to dogaja pri nas, kjer izkazuje baš ženski inteligenčni naraščaj največji porast. O dobrih ali slabih straneh tega pojava pa seveda baš iz istih razlogov, ki sem jih navedel že v začetku, še ni mogoče dokončno soditi.

Vprašanje, zakaj smo na naši fakulteti uvedli šestletni študij, je za lajka popolnoma umestno. V tem oziru vam morem pojasniti, da se uvaža šestletni teološki študij na vseh katoliških fakultetah tudi ostalih držav, kjer sta prvi dve leti študija določeni predvsem za filozofijo, ki je za teološki študij še najboljša podlaga. Ako bi mi glede splošno priznanega in uveljavljenega načina in metode študija zaostajali za ostalimi državami, bi seveda tudi ugled naše fakultete internacionalno zelo trpel. Ta ukrep pa po mojem osebnem prepričanju ne bo imel nobenih drugačnih posledic ter nikakor ne bo vplival na število aspirantov za duhovski stan. Kdor se je namreč za ta poklic odločil, bo šel za svojim ciljem, tudi če bi moral študirati še več let. Naša fakulteta bo s podaljšanim študijem nudila svojim kandidatom le temeljito strokovno in splošno izobrazbo. To more biti le v prid religioznemu in kulturnemu napredku ljudstva, v katerem bodo naši slušatelji nekoč delovali. Zato tudi pozdravljam to uvedbo šestletnega študija, pri katerem se bo po načrtu upošteval predvsem študij filozofskih disciplin, s prav iskrenim veseljem.

ob 15. uri pa začne veliko narodno slavlje na senčnatem Jagenskem vrtu. Pri tej priliki pokaže godba svoje znanje s slavnostnim koncertom. Spored koncerta je: 1. Marš kraljice Marije, 2. Iz srbske šume i utrine, venec srbskih narodnih, 3. Zaje: Duet in finale iz opere Zrinjski, 4. Jakl: Jugoslovanske cvetke, 5. Stole: Marš kralja Aleksandra. Na to slavlje je prijavilo svoj prihod več godb. Obenem pa se izvrši tudi setanek gasilskih čet in bivših žup Cerknica in Lož. Obmejna Cerknica vabi občinstvo in izletnike, da jo obiščejo in da se pomembnega jubileja udeležijo.

Maksim Gaspari: Čebelar.

Slika je samo še danes razstavljena v Jakopičevem paviljonu, poleg več drugih del tega in drugih slikarjev in kiparjev, prav tako ima pa ta priljubljeni umetnik večjo kolekcijo svojih prikupnih slik, tudi na Obrtniški razstavi.

Josip Kosler

Ljubljana, 5. julija.

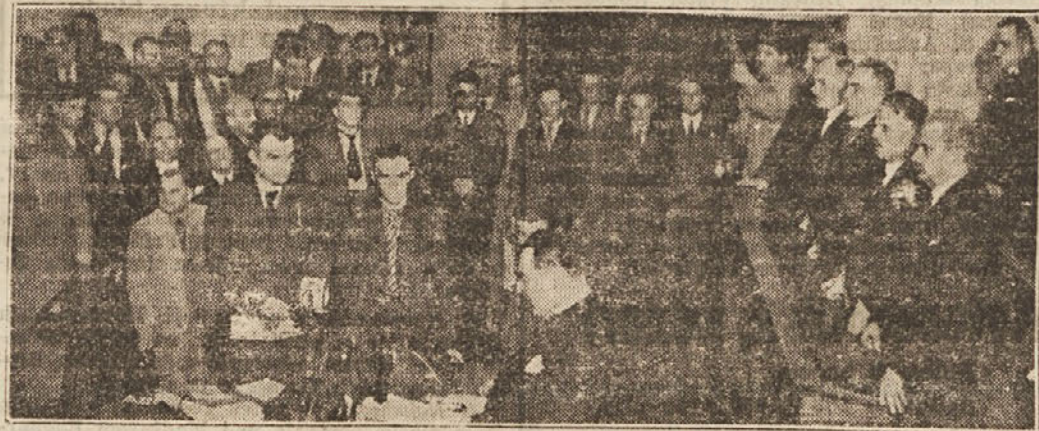
Ze skoraj tri mesece nismo videli na ljubljanskih ulicah prijaznega starega gospoda, ki ga je pozdravljala vsa Ljubljana. Gosp. Josip Kosler je moral zaradi stare trdovratne bleznosti v Leonišče, kjer ga je davi dohitela smrt. Z njegove ponosne hiše v Selenburgovi ulici, ki je poleg palače Poštne direkcije najlepša ljubljanska stavba v slogu rokokoa, vihra črna zastava za tem možem, ki je z njim izginil tipičen star Ljubljančan. Leta 1865. je bil rojen kot edini sin odvetnika dr. Josipa Koslerja, brata slovenskega mecenata Petra, ki nam je dal prvi slovenski zemljevid. Po svojem očetu je podedoval posestvo v Selenburgovi ulici, ki je k njemu spadalo vse zemljišče v sedanji Knafljevi ulici do muzeja, in pa veleposestvo na Barju, ki mu je posvetil vse svoje delo in življenje. Vedno je bil moderen gospodar ter se zanimal za vse panoge kmetijstva, predvsem pa za osuševanje barja in je tudi preizkušal, kaj bi najbolje uspevalo na osušeni močvirni zemlji. Udeleževal se je pa tudi drugače na gospodarskem polju in je bil do zadnjega član upravnega odbora Ljudske posojilnice. Zlasti humanitarne organizacije so se vedno z uspehom obračale nanj, naklonjen je bil pa tudi vedno vsem drugim društvom in vse mesto je poznalo njegovo dobro srce. Bil je globoko veren in med redkimi izjemami, ki v svoji hiši starih stanovalcem po vojni ni povisal najemnine. Pokojni zapušča le vdovo go. Filipino roj. Petrin iz Hrenove ulice, kjer je njen oče imel veliko modelno mizarstvo. Staremu Ljubljančanu najtopeljši spomin, gospe vdovi in ostalemu sorodstvu pa naše najiskrenejše sožalje.

Stoletnica rojstva pesnika Simona Jenka

Stoletnico rojstva pesnika Simona Jenka, ki jo pripravljajo domačini in študentje akademiki s Sorškega polja, nameravajo pripraviti na kar najbolj slovesen način. Praykar se ustanavlja še širši odbor, ki bo dal proslavi vseslovenski pečat. Povabljeni v širši odbor so dobili te dni naslednje povabilo:

Ob stoletnici rojstva pesnika Simona Jenka je sklenil njegov rojstni kraj skupno z vsemi domačimi društvimi, uradi, javnimi korporacijami in študenti-akademiki Sorškega polja organizirati kulturno proslavo, ki naj bi zajela vse Sorško polje, njegovo širšo okolico in vseslovenski narod. Poseben pripravljani odbor, ki se je sestel že 1. jan. t. l., je storil potrebne ukrepe, določil program, zainteresiral za proslavo javnost in naše kulturne ustanove in našel povsod veliko razumevanje. Proslava bo kulturna obletnica vsega slovenskega naroda in spomin na moža tvorca naše besede in kulture, hkrati pa tudi podvig iz kulturne dramavosti, ki jo živi naša doba.

Ker ta proslava ne bo samo krajevnega značaja, temveč zadeva vsega slovenskega naroda, je odbor sklenil, da bo osnoval še širši odbor in povabil k sodelovanju vse naše kulturne ustanove, okoliške župane in može, ki imajo ali obetajo imeti zasluge za Simona Jenka in njegovo proslavo. Naloga tega širšega odbora je, podpirati akcijski odbor pri njegovem delu in pripomoči proslavi do čim večjega uspeha.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović čita deklaracijo vlade v parlamentu.

10 letnica gasilske godbe v Cerknici

Napredka in izobrazbe željna kmetijska mladina v Cerknici je pred 10 leti sklenila ustanoviti si lastno godbo na pihala. Priprave je vodil takratni učitelj A. Wilitzer pod okriljem Gasilske čete. Vršila se je nabiralna akcija. Ustanovljena pa je bila godba, ko je odbor Gasilske čete s predsednikom Otoničarjem Ivanom na čelu dovolil godbi 20.000 Din brezobrestnega posojila za nabavo instrumentov in je prevzel vodstvo godbe v roke izkušeni godbenik in praktik Andrej Žuljan. Z njemu lastno vztrajnostjo in energijo je vodil mlade godbenike preko začetniških težav. Saj je godba takrat pred 10 leti začela orati ledino v instrumentalni glasbi v Cerknici. Treba je bilo začeti s poukom not in šele polagoma preiti na praktični pouk v posameznih godalih. Trdnjava Žuljanova in odločnost kmetijske mladine sta vse ovire premagala in obstoj godbe je bil zasmehen.

Dne 24. maja 1925 je godba lahko prvič nastopila v prostorih takratne Homovčeve gostilne. Nato so se vršile ob sobotah redne vaje. Žuljan je namestil na svojem skladišču godbenika Furlanica, ki je pomagal učiti in izobraževati posamezne godbenike. Že jeseni 1925 se je vršil ponovni nastop godbe, ki je

takrat pokazala ogromen naerdek. Od takrat dalje je godba pod spretnim vodstvom Žuljana lepo uspevala. Sodelovala je pri vseh narodnih, kulturnih, državnih in cerkvenih prireditvah in si zadobila med ljudstvom dober sloves. Gasilska godba je danes važen faktor v cerkniškem življenju. Veliko ovira za razvoj in pouk godbe je tvorilo pomanjkanje lastnih prostorov, ter je bila godba navezana na toleranco in dobroto posameznikov. Ko je pred par leti odšel iz Cerknice Žuljan Andrej, je prevzel vodstvo in pouk godbe odvetnik dr. Kraševac Ciril. Pod njegovim vodstvom si je godba z znatno podporo takratnega bana g. dr. Marušiča Draga nabavila lasten godbeni dom in ga opremila s potrebnim pohištvo. Z veliko ljubeznijo so se godbeniki prišli vaj in študija. Posamezne skupine godal so se izpopolnile in danes spada cerkniška godba morda med najboljše podeželske godbe.

Vezana po tovariški gasilski misli in slogi, tvori naša godba važno kulturno enoto v življenju cerkniškega ljudstva. V nedeljo, 7. t. m. proslavi godba desetletnico, pri kateri se bo lahko s ponosom in zadovoljstvom ozrla na dosedanje pot. Dopoldne bodo interne slavnosti v krogu čete in godbenega odseka. Popoldne

Dnevni dogodki

× Tiskarski škrat nam jo je v večerajšnji števiki pošteno zagodel. Mislimo, da mu gre juljska vročina pošteno na živce in še vse polno drugih razlogov je, zaradi katerih izredno podjetno besni zadnje čase na vseh koncih in krajih. Skušamo ga ukrotiti zlepa in zgrda, pa se uspešno upira. Kakor hitro bomo našli njegovo Ahilovo peto, bo pa po njem, le verujte nam. Včeraj nam je ta pasja dlaka zamenjal roman. Namesto nadaljevanja »Kri ne kliče po masčevanju«, je podtaknil naše nedeljske zanimive spomine »Pred dvajsetimi leti«. Zato dobe danes naši naročniki, prijatelji in čitatelji dvojno porcijo romana »Kri ne kliče po masčevanju«.

× Sokolsko društvo Ljubljana III priredi dne 7. julija 1935 svoj letni telovadni nastop. Sodelujejo vsi telovadni oddelki, konjenica in društveni orkester. Spored: Od pol 11. do 12. promenadni koncert na vrtu gostilne Kačič. Ob 16. javni nastop, po nastopu veselice s plesom.

× Društvo »Dela in eksistence« je otvorilo na Tyrševi cesti 9/II., dvorišče, svojo kuhinjo, v kateri nudi dobro in tečno hrano po sledečih cenah: celodnevna prehrana 8.— in 12.— Din, posamezni obroki pa: zajutek s kruhom 2.—, juha ali prikuha s kruhom 2.—, kosilo s kruhom 3'50 in 5'50, večerja s kruhom 3'50 in 5'50. Vabimo članstvo, da se poslužuje naše kuhinje. Čimvečji bo obisk, tem boljša bo hrana. Odbor.

× Nov odbor društva vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani. Občni zbor društva vlagateljev denarnih zavodov, ki se je vršil dne 4. julija je v pogledu zaštite vlagateljev, zlasti pa glede sprememb zaščitnih zakonov in sodelovanja vlagateljev pri sanaciji v Dravski banovini sprejel več resolucij. V ta namen se je na občnem zboru sestavil tudi odbor, in sicer takole: Predsednik dr. Bogdan Žužek, odvetnik, podpredsednik Miroslav Zupan, stavbenik, tajnik Ivan Ušlaker, notar, blagajnik dr. Leon Blinc, trgovec, odborniki pa so Josip Kavčič, posestnik, J. Verovšek, trgovec, H. Demšar, inženjerski inženjer, Anton Majdič, trgovec iz Kranja; člani nadzorstva so: dr. Pavel Krajec, zdravnik, Maks Schneider, trgovec in F. Hrehorič, trgovec. — Prijave za prisop k društvu sprejema in pojasnila daje društvena pisarna v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 3.

Dr. Milan Perko, zdravnik, Novi Vodmat 3, do 23. julija ne ordinira.

× Milijonski izdatki mestnega socialnega urada v Zagrebu. Zagrebški mestni socialni urad je v preteklem poslovnem letu razdelil v mestnih ljudskih kuhinjah 213.454 kosil. Razen tega je razdelil med najbolj uboge sto tisoč kilogramov moke in trintrideset tisoč kilogramov drugega živeža.

× Banovinska skupščina JUU — sekcije za Dravsko banovino. 11. in 12. t. m. bo v Ljubljani v Delavski zbornici banovinska skupščina JUU sekcije za Dravsko banovino. Poleg običajnih točk bosta na dnevnem redu referata o reformi učiteljske izobrazbe. Prosimo, da se prijavijo reflektanti za prenočišča sekciji JUU v Ljubljani vsaj do 10. t. m.

Prima lister suknjiče v vseh barvah dobite zelo poceni pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14

Stedljivost za zimo LUTZ
× Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma). Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Ako hočete kupiti in prihraniti denar, potem obiščite to trgovino.

× S konference naših založnikov. Zastopniki jugoslovanskih založnikov so na kongresu v Zagrebu ugotovili, da postaja naša inteligenca zaradi vpliva nemške in madžarske literature po duhu bolj nemška in madžarska nego slovenska, hrvatska ali srbska. Madžarski in nemški agenti, ki imajo svojo centralo na Dunaju, so poplavalili književni trg Jugoslavije. Založnik Geza Kohn iz Beograda je predlagal, naj se založniki združijo v Udruženje založnikov knjig. Na zahtevo, naj bi se prepovedalo prodajanje tujih in domačih knjig agentom po deželi, so književniki odgovorili, da je to edini način za razpečevanje jugoslovanske knjige med najširše plasti naroda.

× Premješčenje. V službo k operativnemu odseku zrakoplovstva je premeščen kapetan I. kl. Stanko Balanč, v zrakoplovno šolo je prestavljen za pomožnega učitelja kapetan II. kl. Radek Božidar. Za referenta k osižeški diviziji je prestavljen kapetan II. kl. Solar Josip, v štab 39. p. p. je prestavljen poročnik Močivnik Matija.

× Danes Sokolska prireditve v St. Vidu nad Ljubljano. Začetek ob pol 16. uri. Ne pozabite na to prireditve, je le enkrat na leto. Pridite, dobrodošli! Na svidenje v prijaznem St. Vidu nad Ljubljano!

Čas si prihranite ako čistite vse Vaše kovinaste predmete s **SERVITOR-VATO**,

ker ohranijo lesk (ne oksidirajo) mnogo dalje. Dobite v vsaki železninski in specerijski trgovini EKSTRAKT družba, Ljubljana, Gosposvetska c. 8

× Atentat s paradizniki in krompirjem. Na dubrovniški trg je prišla predvečerašnjim neka gospa s svojo hčerko in kopalni obliki. Prodajalci so se sprili tega tako razburili, da so gospo napadli s paradizniki in krompirjem. Sele stražnik je napravil red.

× Zahtevne beograjskih učiteljev. Jugoslovansko učiteljsko združenje v Beogradu je sprejelo resolucijo, v kateri zahteva, naj se reši vprašanje šolskih zgrab, ki morajo biti take, da bodo ustrezale vsem higijenskim in pedagoškim zahtevam in da naj se posveča posebna pažnja osebnosti učiteljev na osnovnih šolah.

× Prvi vlak iz Pančeva v Beograd. V petek so dokončali dela na železniški progi med Beogradom in Pančevom. Prvi vlak je vozil iz Beograda v Pančevo 25 minut. S to železniško progo je dobila prestolnica prometno zvezo z Južnim Banatom.

× Tri mesece niso dobili plače. 30 natakarejev, med katerimi so tudi plačilni in drugo osebje restavracijskega osebja restavracije v Ratničkem domu v Beogradu so se pritožili v Delavski zbornici, da jim lastniki restavracije dolgujejo 79.000 Din. Tri mesece že niso dobili plače.

× Književni tečaj za mizarstvo. Tečaj bode pod vodstvom profesorja Tehniške srednje šole g. Ivana Lenarčiča od 14. julija naprej deset nedelj, vsakokrat dopoldne od 8. do 12. ure v pritličju Tehniške srednje šole, vhod iz Murlikove ulice. Prijavite se najkasneje do 23. julija t. l. z dopisnico na Zbornico TOI. 14. t. m.

11. uri v nedeljo se bo brala sv. maša, nato slavnostni govori ter planinska zabava. Podrobne informacije daje pisarna SPD na Aleksandrovi cesti.

× Vse planinske postojanke SPD so sedaj stalno odprte in oskrbovane. Pota so popravljena.

× Kreftovi »Malomeščani« v Pragi. Prasko Veliko Mestno gledališče je uvrstilo v svoj repertoar za prihodnjo gledališko sezono tudi »Malomeščane« Bratka Krefta, našega pisatelja in režiserja.

× Tombola Sokola Školja Loka se radi letalskega mitinga na Sorškem polju preloži na nedeljo dne 14. julija t. l. na pol 4. uro popoldne.

× Naznanjam na številna vprašanja tem potom, da »Dečji dom kraljice Marije« se do danes ni preiskusil tkanino in kroje ge. Hočevar-Megličeve.

× Nacionalna ura. Danes ob 19.30 bo predaval g. prof. Fran Vodnik o »Stoletnici smrti velikega slovenskega prosvetnega delavca Matije Copa. Prenos iz Ljubljane za Zagreb in Beograd.

Litopon

„Titanik“

Cinkovo belilo

„Briljant“

pa pridite ob pol 8. uri v učilnico. Pristojbina znaša za udeležence po 50 Din, revnejšim udeležencem in brezposelnim pomočnikom pa se na posebno prošnjo ali znižja ali pa popolnoma odpusti.

Priporočamo kvalitetne izdelke

DAMSKÉ KONFEKCIJE

PAULIN
Ljubljana, Kongresni trg 5

× Promoviral je 1. t. m. na Karlovi univerzi v Pragi tudi gosp. Danilo Tomažič, sin pred kratkim upokojenega šolskega nadzornika g. Tomažiča v Mariboru. Čestitamo!

× Diplomatske izpite so v junijem terminu 1935 na filozofski fakulteti v Ljubljani dovršili ti-le kandidatje in kandidatkinje: Atrata Zorko (matematična skupina); Ažbe Marijan (matematična skupina); Babnik Apolonija (biološka skupina); Benkovič Pavla (praktično-kemijska skupina); Brumen Vinko (pedagoška skupina); Dornier Marijan (praktično-kemijska skupina); Florjančič Josip (skupina za občo zgodovino); Glinšek Franc (romanska skupina); Gnezda Josipina (biološka skupina); Gorinšek Helmut (germanska skupina); Guštin Ida (geografska skupina); Hrovatin Viktor (romanska skupina); Kopač Vinko (romanska skupina); Oblak S. Avksilija (skupina za občo zgodovino); Perpar Gabrijel (matematična skupina); Petri Marta (germanska skupina); Počkar Ljubomir (germanska skupina); Schmidt Vladimir (pedagoška skupina); Slapar Jakobina (romanska skupina); Szillich Dragica (romanska skupina); Sušteršič Franc (matematična skupina); Tavčar Marijan (klasična skupina); Valenčič Anuša (germanska skupina); Vrhovec Kristina (pedagoška skupina). — Vsem di-
r-
niran filozofom iskreno čestitamo!

Avtomobilisti, pozor!

Najboljši bencin,
najboljše 100% am. avto-olje,
vse vrste strojnih olj

Motoroil, Maribor, Kralja Petra trg 4

× Članom dijaške mladinske organizacije SPD. Sporazumno s Ferijalnim savezom srednješolcev v Dravski banovini daje Slovensko planinsko društvo za dijaško počitniško kolonijo brezplačno na razpologo 12 ležišč v planinski koči na Ratitovcu in 12 ležišč pa na Malnarjevi koči pod Črno prstjo. Vsaka skupina bo bivala v kočah lahko 14 dni, to pa pod vodstvom in nadzorstvom šolnikov-planincev, odnosno izkušnih akademikov, ki so člani Akademске planinske skupine SPD. Hrana, ki bo obstojala v preprosti toda tečni in obilni pripravi, bodo kuhale oskrbnice ter bo stala Din 10—14 dnevno. Slovensko planinsko društvo prispeva na prošnjo revnejšim dijakom tudi celotni znesek za stroške prehrane. Prav tako bo tudi Ferijalni savez prispeval znaten znesek za prehrano. Prvi dve skupini odideta na letovanje že med 15. in 20. julijem. Pozivamo vse dijake, ki so člani Planinske skupine Ferijalnega saveza, a se še niso prijavili za kolonijo pri Ferijalnem Savezu v Ljubljani, da se javijo neposredno pri Osrednjem odboru SPD v Ljubljani s točnim naslovom, da morejo pravočasno dobiti sporočilo, ali so sprejeti v planinsko kolonijo.

× Proslava 40 letnice Orožnevo koče na Črni Prsti priredi Slovensko planinsko društvo v Ljubljani v nedeljo 14. t. m. Črna Prst je znana po svoji lepi flori in razgledu na Triglavsko pogorje. Prva skupina se odpelje v soboto z vlakom ob 12. uri, druga skupina pa v nedeljo zjutraj z izletniškim vlakom. Ob

policijske zapore in so mu tam nudili potrebnomo pomoč.

△ Obilen plen vlomilcev. Pred dnevi so v trgovino trgovca Pavlina pri sv. Petru pod Sv. gorami vlomili neznanji tatovi in odnesli raznega mnufakturnega blaga, tobaka in cigaret v skupni vrednosti okoli 8000 Din. Po vlamu so zločinci zbežali.

ELEKTRO-tehnično podjetje

ILIČ VLADISLAV, MARIBOR

Meljska cesta 2

se priporoča cenj. tvrdkam in privatnikom za instalacijo elektrotehn. naprav. Prodajam vse v to stroko spadajoče predmete

△ 66 metrov domačega platna je ukradla 35letna Marta G. Mariji Kovačevi na Slomškovem trgu. Pri tem so jo zalotili in se bo za tatvino zagovarjala pred sodiščem.

Vse hiti!

Kam?

V trgovino pohištva in tapetniških izdelkov

E. ZELENKA, Maribor, Ulica X. oktobra

kier se dobi vse za stanovanjsko opremo. Vzamejo se tudi v plačilo hranilne knjižice.

△ Najdeno kolo. Policijska kronika je doslej vedno beležila tatvine koles, ki so bile zelo pogoste. Tokrat pa je izjema, da je našel policijski stražnik v Mesarski ulici žensko dvokolo, kateremu ni hotel biti nihče lastnik. Kolo je najbrže ukradeno. Lastnik naj se zgasi na policiji.

Celie

× Tečaj za mizarje. V času obrtne razstave dne 11. in 12. avgusta bo tečaj za mizarje. Vodil ga bo strokovni učitelj za Dravsko banovino g. Ivan Kregar v Obrtnem domu.

× Napredovanje rezervnih oficirjev. V čin rezervnega pešadijskega poročnika sta napredovala policijski uradnik g. Franjo Berdnik in odvetniški kandidat g. Mirko Lovrec, v čin rezervnega artiljerijskega poročnika pa odvetniški kandidat g. dr. Ivan Bellé. Čestitamo!

× »Svoboda« v Celju. Danes bo v Celju revija delavskih množic od vseh strani Slovenije. Posebni vlaki pridejo iz Maribora, Ljubljane, Kranja, Prevalj in z Jesenic. Ob 10. dopoldne bo nogometni brzoturnir na Glaziji, razen tega pa bo enajst godb igralo od 10. do 11. na raznih krajih mesta. Popoldanski spored se začne ob 2. uri na Glaziji s petjem moških in mešanih zborov in godbo. Zvečer bo tam ples in veselica. Prebivalstvo je vabljen, da izvezi zastave za dobrodošlico pričakovani množici delavnega naroda.

× Nov profesor glasbe. Bivši naš mestni kaplan g. Gregor Zafošnik je končal študije na glasbeno-pedagoškem oddelku dunajske drž. glasbene akademije in je položil profesorški izpit z odličnim uspehom. Čestitamo!

× Obrtna razstava. Od 4. do 18. avgusta bodeta zaprti za promet ulici a) Gregorčičeva od odcpea Miklošičeve do Levstikove ulice, b) Zrinjskega od Levstikove ulice do mostiča ob koncu zemljišča mestne narodne šole. Z prti del ulic se bo uporabljal za namene obrtne razstave.

× Še glavna skupščina sreskega združenja trgovcev. Ob priliki glavne skupščine združenja trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju, ki je bila 25. junija v Celju, je podal k poslovnemu poročilu predsednik nadzornega odbora gospod Maks Čukala prav obširno in v podrobnostih izdelano nadzorstveno poročilo, iz katerega je izhajalo, da je nadzorni odbor združenja pregledal celokupno poslovanje združenja, zlasti poslovanje finančnega značaja, pri čemer je našel nadzorni odbor, da so vse vknjižbe skladne s prilogami, tako da je nadzorni odbor sklenil predlagati občnemu zboru, da podeli upravi razrešnico, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Za vestno poslovanje nadzornega odbora se je glavna skupščina oddolžila z vihar-nim odobravanjem.

× Sestava uprave sreskega združenja trgovcev. Na seji uprave združenja dne 1. julija t. l. se je uprava sestavila takole: Pilič Viktor, trgovec iz Zaleca, predsednik; Košir Ludvik, trgovec iz Prekopa, 1. podpredsednik; Preaz Alojz, trgovec iz Rogateca, 2. podpredsednik; Gorjanc Matija, prostovoljni član iz Mozirja, 3. podpredsednik. — Na isti seji je uprava s pooblastili občnega zbora predelala izvedbo proračuna za leto 1935, pri čemer se je proračunska postavka potrebščin, sprejeta na občnem zboru, znižala od Din 129.844— na Din 121.600—. Za uravnoteženje proračuna so bile izvedene vse možne redukcije do skrajnosti.

IV. „Mariborski teden“ 3.—11. avgusta 1935.

Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska, fotomaterska, propagandna, turistična itd. 3.—4. VIII. mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 9.—11. VIII. plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku. 50% popust na železnica od 1.—15. VIII. 1935.

Naročajte
„Glas
naroda“!

HLIŠARNA ST. DEU
IZDELUJE BEAVRS SOLIDNO
LJUBLJANA-DALMATINOVA UL. 13

Važni zaključki meščanske šolskega učiteljstva

Ljubljana, 7. julija.

Danes okrog poldne so zaključili svoje zborovanje v Delavski zbornici jugoslovanski učitelji meščanske šole. Uspeh zborovanja je bila resolucija, ki jo hoče Združenje poslati prosvetnemu ministru v presojo in upoštevanje. Za ta namen so bili že včeraj popoldne izvoljeni razni odbori, ki naj bi izdelali načrte za spremembo in izpopolnitev pravil Združenja, za spremembo in izpolnitev zakona o meščanskih šolah, poseben odbor za sestavo proračuna, za upravljanje fonda Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in odbora za sestavo resolucije.

Vsi omenjeni odbori so danes poročali o vseh teh vprašanjih, nato pa so zborovalci z nekaterimi dopolnitvami sprejeli tole resolucijo:

Meščanskim šolam je odmerjeno kulturno, nacionalno in socialno področje. V sodobni gospodarski depresiji imajo v domovini nalogo, da ustvarijo nov gospodarski naraščaj, ki bo znal izkoristiti prirodno bogastvo svoje zemlje v taki meri, kakor je danes to že običaj v drugih naprednih državah in da pripravijo nove generacije za izgraditev enotne jugoslovanske ideologije in kulture. Da bo delo meščanskih šol rodilo uspehe, pa je treba čimprej spremeniti sedanji zakon o teh šolah v smislu izrečenih predlogov glavnega odbora Združenja. Ministrstvo prosvete naj določi splošni načrt in program za vse tri smeri teh šol, nato pa se bo ta načrt postopoma uveljavljal, počenši s prvim razredom. Število učnih ur naj znaša največ 30 za razred. Predpisi, ki veljajo za največje število učnih ur v srednjih šolah, naj se raztegnejo tudi na meščanske šole, prav tako pa tudi predpisi za nižji tečajni izpit. Šolski proračuni, ki so jih sprejeli mestni šolski odbori, naj se brez izjemne vnesajo v občinski proračun. V mestih, kjer je več meščanskih šol, naj se osnuje poseben šolski odbor za meščanske šole. Nove zgradbe za meščanske šole naj se zgradijo, kjer je to potrebno, osnuje pa naj se nekaj poskusnih meščanskih šol, v katerih naj bi se preizkušal prvi učni program. Učbeniki, ki jih izda država, morajo biti čim cenejši, a ocena teh učbenikov naj se zaupa komisiji učiteljev mešč. šol. Resolucija prosi ministrstvo, da se naj prevedejo in razvrstijo vsi redni učitelji in ravnatelji meščanskih šol. Zaradi boljšega uspeha v pouku je treba zagotoviti učiteljem stalnost, izpraznjena mesta pa dopolnjevati na tečaju, ki se naj objavi vsako leto meseca maja. Res potrebna premeščanja učiteljev naj se vrše samo med velikimi šolskimi počitnicami. Ravnateljstvo ženskih mešč. šol naj vodi samo ženska, učiteljice ženskega ročnega dela pa naj se postavijo samo na onih šolah, ki imajo zadostno število ur ženskega ročnega dela. Minister za prosveto naj določi izplačilo stanarine učiteljem osnovnih šol, ki so dodeljeni na delo v mešč. šoli in učiteljicam, ki so omožene z učitelji mešč. šol, v začetku šolskega leta pa je treba na meščanskih šolah postaviti potrebno število sposobnih učiteljev, sorazmerno po strokah. Ob priliki dijaških izletov naj dobe učitelji 75% popust pri vožnji, pri večjih izletih pa naj se spremljevalcem nadomestijo potni stroški tako, kakor profesorjem srednjih šol. Diplomirani študenti višje ped. šole naj se ne dodelijo samo na delo, ampak naj se takoj nastavijo za učitelje. Vsako leto naj se pošlje nekoliko učiteljev v tujino radi izpopolnitve njihove strokovne izobrazbe.

Sledile so nato volitve nove uprave Združenja učiteljev mešč. šol. Od 75 opolnomočenih odposlancev se je volitev predsednika udeležilo 73. Za gospoda Jos. Rukavina, dosedanjega predsednika, je glasovalo 64 delegatov, za g. Gjorgjevića Gjorgja 8, ena glasovnica pa je ostala prazna. Kandidacijski odbor je predložil listo nove uprave in so bili s 64 glasovi proti 2 glasovoma izbrani: I. podpredsednik Makso Hočevar, za tajnika Dragoljub Atanacković, za blagajnika Ivan Kalinić, za namestnike pa: Branko Divljan, Stanko Prvanović, Bogoljub Radulović, v nadzorni odbor so prišli: Gjorgje Gjorgjević, Nikola Pavlović in namestniki revizorjev Jezdimir Milenković in Jovo Marjanović.

S tem je bilo glasovanje meščanskošolskih učiteljev zaključeno. Popoldne so si gostje ogledali umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu, zvečer pa so imeli večerjo na Bellevue. Nadeljo nameravajo uporabiti predvsem za izlete na Gorenjsko in na Bled.

Sezona v Dobrni

Vse kaže, da bo letošnja rekordna

Dobrna, 6. julija.

Uprava banovinskega zdravilišča Dobrna pri Celju utegne imeti dosti skrbi. Ene skrbi (in to največje skrbi vseh zdraviliških uprav, zlasti v današnjih časih krize) pa le nima. Namreč: Kako napolniti zdravilišče z gosti?

Dobrna se pač polni sama in dotok gostov narašča od leta do leta. In že letošnja predsezona je zaznamovala doslej še nobeno leto doseženo visoko število 733 gostov, za sto gostov več kot jih v statistiki Dobrne izkazuje leto 1933, ki je imelo v vsej povojni dobi najboljšo predsezono.

Vse kaže, da bo letos v Dobrni rekordna

sezona. Zdaj je pričela glavna sezona in z njo pravcat naval gostov. Letos novozgrajeni levi trakt zdraviliškega doma, jedva dogotovljen, je že tudi zaseden. V štirih nadstropjih je prirastlo tu nad 60 ličnih sob, opremljenih z vsem komfortom: tekoča mrzla in topla voda, kopalnica, lift — vsa udobnost, ki jo moderen zdraviliški dom mora nuditi svojim gostom. Za prihodnje leto bo prenovljen tudi osrednji trakt, ki dobi eno nadstropje več, nadalje so v načrtih tudi še razne druge izgraditve in preadaptacije, tako pomnožitev kabin in ležalnih lop, — to je razveseljiv napredek Dobrne. In kadar se bo povzpela še do odprtega bazena, kopališča na prostem, tedaj bo zares biser med našimi zdravilišči in letovišči.

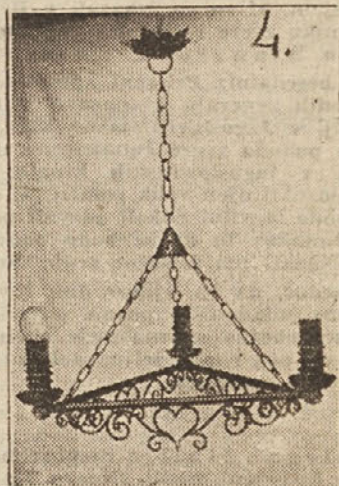
Niso samo toplice, zdravilna moč vrelca in lepa lega kraja tisto, kar daje Dobrni sloves in ji pridobiva toliko prijateljev,

polna življenja in vrvenja. A kljub obilici gostov vlada v zdravilišču mir, potreben bolnikom in tudi sicer zdravim, a željnim oddiha in odpočitka. Povsod opažate odločno, smotreno roko zdraviliške uprave, ki z discipliniranim osebjem skrbi za vse, kar treba v zadovoljnost gostov.

Torej kar pridite, milostiva, v Dobrno. Vaši živci so tega potrebni. In nič se ne skrbite radi sobe, dovolj je prostora v Dobrni in povsod boste dobro spravljani. Samo Vam priporočamo, milostiva, da se nekaj dni prej najavite, tedaj bo za Vas odlično poskrbljeno. Ne naredite, kakor je naredila tista dama z juga, ki je v gluhi noči prihrumela ko huda ura in alarmirala vso Dobrno. Takšen nenadni prihod v veliki sezoni je vedno združen z razburjenjem.

In ne plašite se, milostiva, češ, zdaj je preveč vrveža v Dobrni. Saj človek ne gre

mizne servise in pokale, Josip Otorepec pa tudi v baker in med točene servise za kavo v orientalskem slogu. Ali bi ne bilo prav, če bi poskusili tudi s starimi bogato ornamentiranimi škafi in drugimi posodami? Stanko Pirnat razstavlja raznovrstne peči in posode za rože in se tudi zanima, kako bi našel dobre vzorce sta-

Lestence z narodnimi motivi, ki ga je izdelal mladi ključavničar Stanko Cirman.

rih domačih pečnic. Sobni in dekorativni slikar Ivan Martine je sicer pokazal le precizno izdelane vzorce starih slogov in moderne tapete, vendar bi bil lahko razstavil tudi prav dobre tapete z domačimi motivi. Najvestnejši pomočnik kiparjev in medaljerjev je pa Franc Mostar, ki z vso preciznostjo uveljavlja kiparska dela v bronu in drugih kovinah, kiparstvo samo pa prav bogato uporablja Kunovar Franjo, ki je poleg že opisanih marmorjev razstavil celo galerijo nagrobnih spomenikov za vse plačilne stopnje in okuse. V umetnostno obrt pa spada tudi brusilec stekla in ogledal Mirko Miškec, ki je nenavadno spreten v svoji stroki.

Modna konfekcija Alojzija Pavlina nam je odlično aranžirano pokazala najmodernejšo, kar se sploh dobi v damskih plaščih, kostumih in kompletih. Poglejte to kvaliteto konfekcije, ki jo res lahko nosi vsaka dama — prav tako, kakor tudi ga. I. Salaj postreže z najmodernejšimi stezniki in nedrčki. Tudi v teh stvarih je treba imeti že najfinjši, res umetniški okus. Stavbenik Miroslav Zupan je razstavil modele in načrte naših najbolj znanih arhitektov, ki jih je oživil v celoti z največjo solidnostjo, kar se lahko prepričamo na Hiri, občinskem domu v St. Vidu in tudi na stanovanjski hiši Banovinske hranilnice v Gradišču.

Da pa z razstave ničesar ne izgine, je pa poskrbel Karel Sinkovič s svojim izumom, namreč s patentiranim aparatom za javljanje vlomov. Samo dotaknite se kake stvari, ki jih razstavlja graverska trdnica Sitar in Svetek, in že zazvoni zvoček ter prikljči vse varuhe razstave in obiskovalce, da tate gotovo ne zbeži.

Med zelenimi palmami sredi dvorane dominira bronasti kip blagopokojnega kralja Aleksandra, mojstrovina kiparja Nika Pirnata.

Naš mojster Rihard Jakopič, ki živa svetoven sloves na pozornici likovne umetnosti, razstavlja kolekcijo živih tihotitij z rožami in nekaj pokrajinskih barvnih simfonij. Pred vsem je treba omeniti: »Belagorija«, »Astre in gladjole«, »Mak«, »Anemone in tulipani«, »Večer na Barju« in »Grapas«. Vse slike so slikarsko občutene in v sebi zaključene.

V svoji ravni narodni črti koraka slikar Maksim Gaspari, le da mu je v zadnjem času zopet bolj priljubljeno olje, kakor pa kombinirana grafična tehnika. V olju se nam kaže naraven, brez vsiljivih tehničnih bravur in korajžnih zamahov. Tankočutni opazovalec vidi na teh oljih tipične poteze njegove roke. »Čebelar«, dobrodušni ded prinaša vnuka pred svoj »sladki« grad — solčni uhjak. »Marija z Bledom« se nam zdi kakor lirčna pesem v alpskem barvnem akordu. Etnografsko-dolenjska je »Pomla« in tudi »Mala Ziljanka« dehta po naši Zemlji.

Dva baržunasta pastela Božidarja Jakca spričujeta visoki kult njegove tehnike in profinjeno občutljivost njegovega očesa za fine nians, barve in konture. Čudovite so njegove podobe, ki so kakor pesmi, opeva-joče mnogokrat njegovo ljubljeno Novo mesto in okolico. »Kandija pred nevihto« nas predstavlja v tisti milje, kar naj posebej omenimo.

Anica Zupančeva, naša nadarjena slikarica s svojim moškim barvnim rokospisom razstavlja tri olja, med katerimi so poseben posrečine »Vrtnice« in »Tihotitje«.

Slapernik Rajko nas podelje v prirodo s 3 slikami v olju, med katerimi prednjači »Sava« z ozadjem Kamniških planin.

V znani, širokopotezni tehniki razstavlja Fran Klemencić tri pokrajine iz ljubljanske okolice »Mali Graben«, »Žitno polje« in »Gradašica«. Vse so močno slikarsko občutene in zelo ugajajo.

V svežem zamahu so vržene na platno slike Frana Palovca. Očitujejo sodobno zgrajeno šolo, ki se je bo pa časoma otresel, ako bo študiral detalje, ki so tudi važni kakor celota predmeta.

Ivan Vavpotič razstavlja le eno sliko, v pa dovolj jasno izpričuje kvaliteto njegove slikarske tehnike. To je »Sv. Ana pri Roški Slatini«, pokrajina v nežnem zelenj in mojstrski kompoziciji.

Poleg domačinov razstavljata tudi Hrvat ska gosta Balaz in Majkovski. Prvi nam kaže 4 monotipije iz socialnega obeležja med katerimi je najboljša »Iz posla«. Majkovski pa je slikar našega morja, ki nam ga prikazuje na šestih originalih

OGLASI

v našem dnevniku

z njimi

Pridobitniki!

Sporočite nam svoje želje in zahteve, predno inserirate, mi Vam bomo postregli brezplačno in neobvezno s sodobnimi teksti, osnutki, idejnimi skicami moderne inseratne tehnike. — Pošljite nam v oceno in analizo lastne osnutke! Naš reklamni strokovnjak Vam bo že v enem tednu odgovoril objektivno in stvarno. — Oglasni oddelek dnevnika "Glas naroda" / Ljubljana / Nebotičnik

ampak tudi njena solidnost. Se pravi: Dobrna je poceni. To se ji mora priznati, da si je vedno znala obvarovati to pošteno domačnost. Le, kjer ima zavest, da ga ne odira, tam se gost počuti dobro in le tja se rad vrača.

Tudi vsi privatni hoteli, gostilne, pensioni, tekmujejo med seboj v zmernih cenah, dobri kuhinji, pazljivi postrežbi in so zato enako priporočljivi.

Na Novem gradu, tem gosposkem pensionatu, ki ga obdaja neka tiha, zaspana idiličnost in romantičnost, se zbira stari zvesti gostje, ki zahajajo semkaj redno vsako leto. A tudi mnogo novih je prišlo. Za parlamentarne počitnice pa so že napovedani ti in oni državniki, več ali manj znameniti, politiki, novinarji, ministri bivši in bodoči. In mala sobarica Mica, naša domača umetnica, ki pozimi pridno suče slikarski čopič, mora zdaj še pridneje sukati omelo.

Sezona ze v polnem razmahu, Dobrna

na letovišče, da bi se dolgočasili! Čim več ljudi, tem kratkočasnej, čim bolj pisana družba, tem bolj zanimiva!

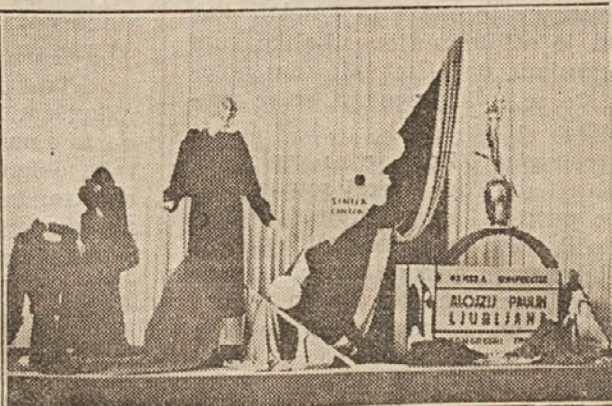
In tako dobrodejno je, milostiva, ležati v tem toplem kipečem vrelcu, občutiti njegovo čudovito osvežujočo in pomlajevalno moč... Dobrodejno je, ždeti v tem krasnem, od rožnih vonjav prepojenem parku, brati kako lepo knjigo ali pa tudi takole malo sanjariti... Dobrodejno je sprehajati se po teh hladnih gozdovih in srkati v pljuča njih čisti, kreпки ozon... In ako si milostiva, še sicer kaj zaželite, kar bi — recimo — dobrodejno zaposlilo Vaše srce in Vašo fantazijo, tudi kaj takega je v Dobrni dovolj. In ako Vam, milostiva, morda ni prav razumljivo, kaj hočemo s tem reči, tedaj prosimo, preberite si tisto, kar je v neko okno tam na Novem gradu pred sto leti zapisala z demantom svojega prstana srečno-nesrečna baronesa. To bo Vašemu srcu in Vaši fantaziji prav gotovo dalo nekaj opravlja, milostiva!

J. Fr. Knaflič.

Umetnost na obrtniški razstavi

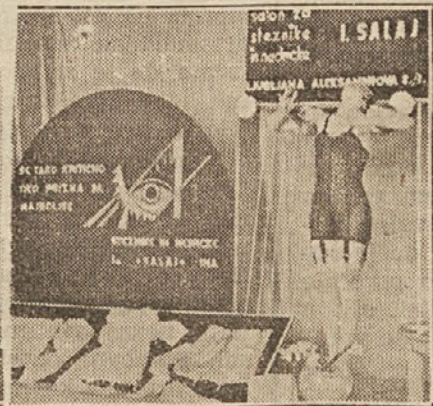
Pri otvoritvi je pokrovitelj obrtniške razstave na liceju ban g. dr. Dinko Puc predvsem obširno poudarjal svoje veliko veselje, da z obrtniki razstavlja tudi umetniki, ki najrazličnejši

nimi okovi in železnimi kovanimi lestenci ter svetilkami pokazal več, kakor smo do sedaj videli na katerikoli obrtniški ali šolski razstavi. Uporablja z razumevanjem domače motive, ozi-

Dvorana oblačilne stroke,

ki se odlikuje po posebno lepo aranžiranih razstavah.

obrnim strokam dajejo pobude k napredku in sodelujejo z obrtniki s tem, da za najrazličnejše stroke izdelujejo načrte.

Največje veselje mi je pa napravil mladi absolvent strojne delovodske šole, ključavničar Stane Cirman, ki je s svojimi starimi pocinje-

ra se na stare nagrobne križe in okenska omrežja ter tako ustvarja moderne predmete, ki so zlasti primerni za naše kmečke sobe, ker so te stvari res domače. Kovinostiskarstvo Karla Hribernika ima poleg raznih posod za špečrjo in kuhinjsko opremo tudi prav lepe na-

Odmevi

Poluradna »La Bulgarie« objavlja uvodnik pod naslovom »Obisk generala Atanasova v Beogradu«, v katerem omenja na prvem mestu prisrčni in brat-ski sprejem, ki so ga izkazali v Beogradu predsedniku zveze bolgarskih Junakov generalu Atanasovu. Članek se končuje z besedami: Prisrčni sprejem, ki so ga priredili generalu Atanasovu in njegovi delegaciji v Jugoslaviji, jasno kaže, da je nalečela pobuda zveze Junakov na najlepši sprejem v jugoslovanskih krogih, ki so takoj spoznali njen velik pomen. Ni dvoma, da se bodo številni Sokoli odzvali povabilu naših Junakov in da se bodo podvzeli v Sofiji izkazati jim prisrčne svoje simpatije, dobro vedoč, da bo njihov duh tovarištva in njihov mladeniški pogon pospešil globoko medsebojno spoznavanje obeh narodov, ki sta oba enako željna dela za mir in mednarodni sporazum.

—0—

O nalogah Italije razpravlja v italijanski fašistični reviji »Nuova Italia«, ki izhaja v Parizu, Italo Sullioti, ki piše med drugim: »Ni naš namen dajati nasvetov Angležem... Vendar se bodo morali tudi oni odločiti za spremembo tona vsaj tedaj, ko govore o dolžnostih Italije do DN. Ni mogoče dolgo sedeti na dveh stolih... Potrebno je, da zdaj vedo, da rešitev naših afrikanških zadev pozna enega samega sodnika, Duceja, in en sam protokol, njegov govor v Cagliari. Dolgo vrsto let smo se trudili, da bi korakali skupno z bivšimi zavezniki. Zato se samo radujemo, ko vidimo, da je sporazum, ki sta ga ustvarila Duce in Pierre Laval, ostal nedotaknjen in čedalje bolj uspešen med Francijo in Italijo v znamenju bele civilizacije. Za vse druge je dovolj, če čakamo na logiko dogodkov...«

Za primer italijanskega argumentiranja v sporu z Abesinijo hočemo posneti nekaj vrstic iz članka, ki ga je pod naslovom »Na napačni poti« objavil rimski »Giornale d'Italia«, kjer citiramo med drugim: »...z angleške strani se proučuje možnost neke akcije DN proti Italiji. Da bomo jasni, hočemo opozoriti na nekaj primerov DN. Japonska je bila v znanem konfliktu s Kitajsko. Zadeva je povzročila veliko hrupa in živahne diskusije. Japonska se je naveličala in je odšla iz Zeneve mnogo hitreje kakor je svoječasno prišla tja. Potem je uredila Mandžurijo po svoji mili volji, no, in zdaj pospravlja počasi Kitajsko v ožjem pomenu besede. Ali bi ne bilo na mestu, da spregovorijo par besed Japonski, preden obtožuje Italijo, da zadaja smrtni udarec ženevski ustanovi? — Drug primer: Nekega lepega dne Bolivija napade Paragvaj, ker zahteva izhod na morje. Paragvaj, seveda, se upre. Niti vojne napovedi ni bilo in se to razume samo po sebi, saj sta obe državi članici DN; medsebojno borbo nadaljujeta cela tri leta. Zakaj Anglija odločilno ne intervenira tudi v tem konfliktu med dvema civiliziranimi državama, bolj civiliziranimi od Abesinije, da bi napravila konec neznanemu škandalu DN? — In še en novejši primer: Nemčiji se zazdi, da DN misli še vedno z versajsko mentaliteto in ker ji ta mentaliteta ni ljuba, zapusti DN tudi ona. Ta primer je toliko bolj težak, ko prav sedaj Nemčija obnavlja svoje letalstvo, svojo vojsko in objavlja svoj pomorski načrt. Kaj pravi na vse to Anglija,«

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Letz se je topo ozrl nanj. Nekaj se mu je zablislilo v glavi, nekaj spomin, a bil je preveč oddaljen in preveč vznemirljivih dogodkov ga je zatemnilo. Ta pripomba je v njem nekaj prebudila, pri čemer je bil udeležen, toda svojega vznemirjenja ni mogel osredotočiti. Nekaj časa je trudoma premišljal, potem pa je zmajal z glavo: »Na žalost se niti tega ne spominjam. Bilo je sredi bojev. Civilist si ne more nikoli predstaviti... Polkovni poveljnik se je moral baviti le s tem, kar je bilo v zvezi z boji. Pisarniško delo so opravljali podrejeni častniki.«

Časlavský je povedel glavo. Bil je razjarjen in hkrati resigniran. To je bila poslednja nada in zdaj je po njej. Toda ni se še podal in, kakor da si od tega nekaj obeta, je začel iznova: »Obrnil sem se, ko nisem mogel dočakati odgovora polka, na vojno ministrstvo. Ministrstvo mi je takoj odpisalo, da je odstopilo moje vprašanje polku in da mi bo poročalo poveljstvo polka. Toda nikoli nisem izvedel, ali in kako je poveljstvo odgovorilo. Ali se tudi na to vprašanje ne spominjate?«

Letz je zmajal z glavo.

»Po tem obvestilu,« je govoril dalje Časlavský, »se je tudi ministrstvo zagrnilo v molk in ni odgovarjalo na moja nadaljnja vprašanja. Ostalo mi je samo eno in tudi to sem poskusil. Peljal sem se na Dunaj ter šel k znanim poslanca v ministrstvo. Prav vljudno me je sprejel neki general, ki mi je zagotovil, da prejmem najdalje v enem mesecu poročilo. Pa ga nisem prejel niti v enem letu.« Časlavský je vstal ter prehodil sobo. Ko se je ustavil pred

Ilirija : Maribor

Danes nastopita v zaključni tekmi za prvenstvo LNP, ljubljanska Ilirija in mariborski Rapid. Ta tekma bo odločila, kdo bo letošnji podsavezni prvak Dravske banovine. V slučaju, da bi Ilirija ne zmagala, bo imel dobiček tretji, t. j. SK Železničar iz Maribora, ki bi na ta način postal letošnji prvak. Ker imata oba konkurenta precej izenačeni enajstorci, se obeta hud boj.

Ligaške tekme

Danes se nadaljuje tekmovanje za državno prvenstvo in igrajo:

V Sarajevu: Slavija : Primorje.
V Beogradu: BSK : Jugoslavija.
V Zagrebu: Gradjanski : Slavija (O.)
V Splitu: Hajduk : Hašk.

Plavalni svetovni rekordi

Na svoji zadnji seji je FINA uradno potrdila nove svetovne rekorde, v kolikor gre za meterske proge. Nova lista svetovnih rekordov izgleda takole:

Gospodje:
100 m prosto 56,8 Fick (USA) 1934 New-Haven;
200 m prosto 2:08 Weissmüller (USA) 1927 Ann Arbor;
300 m prosto 3:24,4 Gilhula (USA) 1933 Detroit;
400 m prosto 4:46,4 Makino (Japonska) 1933 Tokio;
500 m prosto 5:57,8 Medica (USA) 1933 Seattle;
800 m prosto 10:01,2 Makino (Japonska) 1934 Tokio;
1000 m prosto 12:41,8 Negami (Japonska) 1934 Tokio;
1500 m prosto 19:07,2 Borg (Švedska) 1927 Bologna;
100 m prsno 1:12,4 Cartonnet (Francija) 1933 Paris;
200 m prsno 2:42,4 Sietas (Nemčija) 1935 Düsseldorf;
400 m prsno 5:50,2 Rademacher (Nemčija) 1926 New-Haven;
500 m prsno 7:33,1 Schwarz (Nemčija) 1933 Braunschweig;
100 m hrbtno 1:08,2 Kojac (USA) 1928 Amsterdam;
200 m hrbtno 2:32,2 Kojac (USA) 1930 New-Haven;
400 m hrbtno 5:37,6 Kavazu (Japonska) 1933 Tokio.
Dame:
100 m prosto 1:04,8 den Ouden (Nizozemska) Rotterdam 1934;
200 m prosto 2:28,6 den Ouden (Nizozemska) Rotterdam 1933;

300 m prosto 3:58 den Ouden (Nizozemska) Rotterdam 1933;
400 m prosto 5:16 den Ouden (Nizozemska) Rotterdam 1934;
500 m prosto 6:48,4 den Ouden (Nizozemska) Rotterdam 1935;
800 m prosto 11:44,3 Knigh (USA) Jones-Beach 1933;
1000 m prosto 14:44,8 Madison (USA) Newyork 1931;
1500 m prosto 23:17,2 Madison (USA) Newyork 1931;
100 m prsno 1:24,5 Hölzner (Nemčija) Kopenhagen 1935;
200 m prsno 3:00,4 Mayehata (Japonska) Tokio 1933;
400 m prsno 6:44,8 Mayehata (Japonska) Tokio 1933;
500 m prsno 8:03,8 Mayehata (Japonska) Tokio 1933;
100 m hrbtno 1:16,8 Mastenbrock (Nizozemska) Düsseldorf 1934;
200 m hrbtno 2:49,6 Mastenbrock (Nizozemska) Amsterdam 1935;
400 m hrbtno 6:05 Mastenbrock (Nizozemska) Basel 1935.

Kratke sportne vesti

V Wimbledonu je zmagal v finalu Anglež Perry nad Nemcem v. Crammom s 6:2 in 6:4.

Ameriški plavec Ralph Flanagan je postavil v Detroitu nov svetovni rekord. Eno miljo (1609 m) je preplaval v času 21:00,4. Dosedanji svetovni rekord na tej progi je imel Šved Arne Borg (21:06,8). Flanagan je pri tej priliki premagal tudi slavnega plavca Jacka Medico.

Deveti plavalni dvoboj Francija:Nemčija bo v nedeljo v plavalnem stadionu Toulrelles v Parizu. Nemška ekipa šteje 40 plavčev.

Joe Louis se bo boril 7. avgusta z Kingom Levinskym.

Nemška nogometna B-reprezentanca se je odpeljala na Islandijo, kjer bo odigrala tri tekme.

Listo najboljših boksarjev sveta so sestavili v Ameriki in glasi: 1. Braddock (USA), 2. Joe Louis (USA), 3. Schmeling (Nemčija), 4. Baer (USA), 5. Carnera (Italija), 6. Neusel (Nemčija), 7. Hamas (USA), 8. Lasky (USA), 9. Doyle (Irska), 10. Petersen (Anglija).

V dirki za »Grand Prix« Barcelone je zmagal Fagioli na Mercedes-Benzu, pred Caracciolo. Pri dirki bi se bil za las ponesrečil Italijan Nuvolari. Gledalcev je bilo 70.000.

Španski pokal si je letos osvojil FC Sevilla z zmago nad Sabadel (3:0).

Sokolstvo

Manifestacija češkoslovaškega-jugoslovanskega sokolskega bratstva

Nad 10.000 Sokolstva v Taboru — Navdušene ovacije jugoslovanskemu Sokolstvu

Tabor, 6. julija. Včeraj je bil prvi zletni dan pokrajinskega zleta ČOS. Praško Sokolstvo se je pripeljalo v 4 posebnih vlakih v številu nad 4.500. Jugoslovanska delegacija 30 oseb pod

vodstvom načelnika br. dr. Piehlerja, v kateri so I. nam. staroste SKJ br. Gangl, Verij Svajgar, Jeras in Kováč. V Tabor je prispela tudi 12-članska delegacija zamejnih ukrajinskih

Sokolov pod vodstvom staroste br. inž. Cisařa in delegacija ruskega Sokola s starostjo br. Viňukom iz Prage. Posebno svečano so bili sprejeti češki Sokoli z Dunaja, ki jih je prišlo 74. Tekom včerajšnjega dne se je zbralo nad 10.000 češkoslovaškega Sokolstva. Pri prvi dopoldanski javni telovadbi je bilo obširno zletišče napolnjeno do kraja z gledalci. Vlado je zastopal minister Machnik, dalje so bili navzoči bivši ministrski predsednik Udržal, komandant garnizije polkovnik Krištof, seveda tudi predsedništvo ČOS s starost br. dr. Bukovskym. Javna telovadba je uspela nadvse pričakovano, zlasti pa se je odlikovala vzorna vrsta članov ČOS na drogu. Vihar navdušenja je doživela deveterica jugoslovanskih Sokolov, ki je pod vodstvom br. Ivana Kovača izvedla telovadno skladbo »Hej trubačie. Vzorna izvedba je zadivila občinstvo, poročajo češki listi. Javno telovadbo je zaključila skupina članov in članic, pri kateri je bilo med navdušenimi ovacijami pobratinstvo jugoslovanske in češkoslovaške zastave. Zletne slavnosti so se danes nadaljevale.

Idejni temelji bolgarskih Junakov

O idejni vsebini organizacije bolgarskih Junakov je napisal v sofijskem »Miru« Georgij D. Kožuharov daljši članek, iz katerega posnemamo kratek odstavek, da prikažemo našim bratom prav v teh dneh, ko začno v Sofiji veliki zletni dnevi, kako idejno sorodni sta si sokolska in junaška organizacija:

»Takšno splošno združenje, s takim obsegom in s takimi nalogami, kakor je »Junak«, z ideali in z rodoljubnimi ter domobramnimi smotri živi in se razvija samo s tem, kar nosi kot moralen kapital, in s kulturo, ki jo nasaja in razširja. Bolgari ljubijo junaško delo zaradi njegovih duhovnih elementov. Savez bolgarskih Junakov ima visoke naloge in je globoko prežet s svojim blagorodnim družabnim poslanstvom — telesno in narodnostno vzgojo Bolgarov, da tako daje in pazi na edinstvo bolgarskega duha. Savez bolgarskih Junakov dela že nad pol stoletja na tem polju in njegova prošlost se sveti v blesku spominov. Zato smatrajo sedanjí Junaki za svojo poglavitno nalogo, da postavijo morebitno razcepjenost med ljudmi in da razvijejo medsebojno družabnost in prijateljstvo, da goje v sebi splošno razpoloženje za delo, ki je delo za Bolgarijo. Junaki ne stoji drug poleg drugega, marveč žive drug v drugem v nekem medsebojnem duševnem pronicanju, ki je napravilo iz njih ljudi sposobne za bolgarsko-junaško samoodrekanje in popolno udanost Junakov — Vrhovnemu voditelju in domovini. To je velik pogoj junaškega dostojanstva in junaške dobroteljskega dela.«

Načelnštvo Sokolske župe Ljubljana pozivlja vse telovadce in telovadke, ki so se prijavili za zlet v Solijo k vadbi in pregledu prostih vaj, ki bo v ponedeljek dne 9. t. m. ob 19. uri na letnem telovadišču Sokola I. Tabor. Temu pozivu se morajo odzvati vsi telovadci in telovadke ljubljanskih in bližnjih sokolskih društev. — Zdravo!

Sokolsko društvo Smartno ob Paki javlja vsem bratskim edinicam, da bo v nedeljo 14. julija otvoritev telovadnice z javnim telovadnim nastopom in prosi za čim večjo udeležbo.

Prijatelji in somišljeniki!
Sklicujte se pri svojih nabavkah na oglase v našem listu!

67

Letzom, so se mu ustnice stisnile in bil je poln sovraštva. Tiho je rekel Letzu v obraz: »Potem sem razumel, da tiči nekaj za samomorom mojega sina, nekaj nečistega, in da je bilo sklenjeno, da ne smem izvedeti niti najmanjše podrobnosti. In da nekdo dela na to, da mi izgine s sveta tudi najmanjši znak te nesreče.«

V Letzovih možganih se je zmerom bolj jasnilo. Te podrobnosti! Spominjal se je že, da so ga neki čas in v nekih okoliščinah res obsipala radovedna vprašanja, ki so se nanašala na nekaj, na čemer je bil do neke mere tudi sam udeležen. Rad bi se bil spomnil, toda čim bolj je napenjal svoj spomin, tem bolj se mu je umikal sled. Začela ga je boleti glava od tega. Zamahnil je z roko in rekel: »Res se ne morem na nič spomniti. Če je bilo v tem nekaj, kar ni smelo na dan, mi je ostalo utajeno. Lahko vam rečem, da se ne spominjam, da bi mi bili kdaj omenili kaka vprašanja. Če se je kaj zgodilo, se je zgodilo za mojim hrbtom.«

Časlavský je povedel glavo. Zdaj je že verjel, da Letz ni imel opraviti s tem. Toda nekaj mu je pravilo, da naj ga še ne pusti pri miru. Premišljeval je nekaj časa ter se odločil, da si ne zapre poti k njemu. Nato je rekel: »Zdaj pa se je, gospod major, najino medsebojno razmerje zelo izpremenilo. Prišlo je med naju nekaj sentimentalnega — vsaj meni se tako zdi. Polkovni poveljnik mojega sina! To je nekaj čisto drugega kot neznani major Letz. Štel bi si zares v čast, ako bi vam mogel biti na kak način koristen. Ne mislim, da bi se hoteli vrniti v mojo pisarno.«

Letz je zmajal z glavo. »Tem manj, ako se na-dejam, da bo moja prošnja za pokojnino ugodno rešena.«

Časlavský je pritrdil: »Toda morda bo to še nekaj časa trajalo. Danes ste morali prodati vojno odlikovanje, ki vam je gotovo priraslo k srcu.«

Letzu so se jezno zablistale oči. »To ste uganili.

Ali tega ste sami krivi. Če bi mi bila vaša blagajna izplačala, kar mi gre, bi mi ne bilo treba iti k stari-narju.«

»Popravimo to,« je rekel Časlavský. Takoj dam nakazilo. Sičér pa, kolajno sem si dovolil zavarovati jaz sam. Že davno, od takrat, ko mi je starinar ponudil šah mojega sina, sem dal poizvedovati po vas. Je nekoliko smešno — po moji želji so poizvedovali po vas, vi pa ste mi tukaj mešali registraturo. Segel je v miznico ter vrgel zavitek iz nje. »To je kolajna in veselilo me bo, če jo bom mogel vrniti v roke, kamor spada.«

Letzu so se zasvetile oči, toda brž se je premagal. Ta človek mu je bil tako zoprn — in zdaj tudi sumljiv — da ni mogel od njega sprejeti ničesar. »Dali ste denar zanj,« je godrnjal. »Ne morem je vzeti od vas.«

»To se da vse urediti,« je ugovarjal Časlavský. »Napišem kupno ceno na vaš račun. Zapisoval bom na ta račun tudi izdatke, ki vam jih bom izplačeval tako dolgo, dokler ne prejmete pokojnine. Saj morate vendar dotlej dostojno živeti. In to morate mirno sprejeti. Nekaj mi pravi, da bi moj sin soglašal s tem. Obrnite se name z zaupanjem, kadarkoli boste v stiski.«

Letz je brez pomišljanja odklonil. »To je sicer zelo ljubeznivo,« je rekel. »Toda ne morem se vendar večno izvijati z rešitvijo svoje prošnje. Mislim, da se pretolčem brez pomoči.«

»Vidim, da sem se vam kot šef tako pristudil, da nočete slišati o meni niti kot o zasebniku. Navzlic temu ne pozabite na moje besede. Takoj naročim blagajni. In tu je kolajna.«

Letz je nekaj časa premišljal. »Ne morem sprejeti niti tega,« je rekel ponosno. »Toda hvaležen vam bom, ako jo shranite. Pridem, ko prejmem prvo pokojnino.«

Poletno obrezovanje pritličnega sadnega drevja

Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani je priredila v sredo praktičen pouk o poletnem obrezovanju pritlikavcev, kakršni so zasajeni po vseh ljubljanskih vrtovih po večini piramidalne oblike. Na Daksovem vrtu na Prulah se je zbralo lepo število poslušalcev, kjer jim je nadzornik štrekelj praktično razkazoval, pojasnil in utemeljil potrebno poletno rez po Loretijevemu načinu. Uvodoma je pokazal tudi pincirano drevo po Goševem in temu sličnih načinih, prednost pa je dal Loretijevemu, ki pospešuje večjo rodovitost, in ker je za laika lažje pravilno izvedljiv. Ker je pa za to obrezovanje važen čas, v katerem ga opravimo, nam je predavatelj navedel tri datume, t. j. 1. julij, 1. avgust in 1. september. To pa je misljeno, da prvičkrat obrezujemo proti koncu meseca junija ali v začetku julija; drugič proti koncu julija ali v začetku avgusta; tretjič pa proti koncu avgusta ali začetkom septembra. S svinčnikom v roki je poizkal mladike na vejah, ki so debele ali debelejše, kakor svinčnik ter jih je odrezal na kratek čep z dvema listoma. To opravilo se bo nadaljevalo čez mesec dni na ostalih mladikah, če bodo dorastle do svinčnikove debelosti. V slučaju, da ni nobene take mladike, od-

pade to obrezovanje. Proti koncu avgusta ali v začetku septembra se pa skrajša vse ostale mladike na približno 8 popkov, nekako na 12 cm. Voditeljic v vejnih venih se pri poletnih reznjah nikdar ne krajša. Potemtakem preostane za pomladansko obrezovanje, ki ga moramo opraviti pred muzevnostjo, le prikrajševanje voditeljic na 30 cm in glavno vrhno voditeljico, ako je dovolj dolga, na 55 cm, ponovno skrajšanje konec avgusta odrezanih mladik od 8 popkov na 4 popke in pri starejših drevesih morebitno redčenje. Kratkih, šibkih mladik se ne krajša ne poleti ne spomladi, ker na teh se najprej razvijejo cvetni popki. Samo spomladansko obrezovanje pritlikavcev povzroča le rast in tvorbo lesnih popkov, ne pa cvetnih. Predavatelj nam je tudi pojasnil vzgojo pritlikavcev v obliki grmičja, ki potrebuje le delno rez v vrhu uravnnavanja, je pa zelo plodonosno. Končno smo se prisostvovali praktičnemu pouku o obrezovanju mareličnih špalirjev in breskve v kotlasti ali lijsasti obliki, ki je prav tako važno in potrebno, kakor pinciranje in obrezovanje oblikovanih hrušk in jablan. Za pridelovanje lepih za trg sposobnih breskev je edina pot obrezovanje.

Kontrola uvoza v Italijo in privatne kompenzacije

V Italiji obstoji za izmenjavo valut poseben osrednji urad, ki mu je poverjena skrb za obnavljanje mednarodne vrednosti italijanske lire, posredno pa ima tudi nalogo, da pravilno usmeri italijanski izvoz in disciplinira njegov uvoz tako, da bo obnavljanje lire mogoče. S 1. julijem je stopil v veljavo nov odlok finančnega ministra, ki zelo globoko reže v interese italijanskih uvoznikov. Ves italijanski uvoz iz inozemstva, ki obsega nad 900 tarifnih postavk, je po tem odloku razdeljen v 4 kategorije. V prvi kategoriji je blago, katerega uvoz je nezakajen ali katerega nadzorstvo je posebno važno; zanj je predpisano posebno uvozno dovoljenje finančnega ministra. V drugi kategoriji izdajajo v omejeni množini uvozne dovoljenja carinarnice na podlagi carinskih izkaznic iz prejšnjega leta, s čimer se izkazuje potreba blaga in normalnost njegove množine. Glede nekaterih blaga — in to je tretja kategorija — carinarnice lahko izdajajo uvozna dovoljenja brez formalnega postopka in v neomejeni množini, to so predvsem neke surovine, ki so Italiji potrebne in ki dozdaj niso poseben obremenjevale trgovske bilance. Končno je nekoliko, vendar zelo malo postavk, pri katerih se blago lahko svobodno uvaža in ni za uvoz potrebno predhodno dovoljenje. Po zadnji trgovinski bilanci znaša italijanski uvoz 7 milijard in 400 milijonov lir, od tega bi spadalo v drugo kategorijo za štiri milijarde in pol lir ali dobre tri petine vsega uvoza. Obenem je izšla okrožnica Fašističnega narodnega zavoda za izmenjavo blaga z inozemstvom, ki ureja dovoljenje privatnih (kompenzacij v uvozu in izvozu) od 1. julija dalje. Kompenzacije se raztezajo samo na blagovni promet in izključujejo vsako kompenzacijo v valuti ter kompenzacije za izvoz izvršen pred 1. julijem. Pri-

kompenzacijah z domačim izvozom ima absolutno prednost uvoz surovin v mejah, ki jih določa zavod. Kompenzacijska dovoljenja se izdajajo preko pokrajinskih korporativnih gospodarskih svetov, specialnih trgovinskih strokov preko pokrajinskih korporativnih gospodarskih svetov, le pri nekaterih specialnih trgovinskih strokah preko dotičnih posebnih udruženj in ustanov. To je institucija zasebnih kompenzacij. V blagovnem prometu z državami, s katerimi je dogovorjena splošna kompenzacija ali kliring, je neuporabna.

Gospodarske vesti

— Jugoslovanska moka za italijanske vojake. Pariški »Temps« z dne 4. t. m. objavlja v rubriki o italijansko-abisinskem sporu med drugim tudi tole zanimivo no-

tico: »Iz Sušaka nam poročajo, da so tam vkrcali telike množine jugoslovanskega žita na italijanske ladje. Namenjeno je baje za italijansko armado v Vzhodni Afriki. Zaradi velikih nakupov koroze, ki jih je napravila Italija, je cena temu pridelku v Jugoslaviji spet poskočila.« — Nova carinska politika francoske vlade. Kakor se doznav, namerava francoska vlada opustiti vsaj delno sistem kontingentov in se zadovoljiti s čisto tarifno zaščito domače proizvodnje. Pričakovati je novih carinskih tarif, ki bodo povečale državne dohodke za kakih dve milijardi. Nekateri listi pišejo, da so glasovi o teh nameravanih izprehodih francoske trgovinske politike napravili precejšnje vznemirjenje, tako v finančnih, kakor tudi v industrijskih krogih. Vse kaže, da bodo zastopniki velikih gospodarskih ustanov zahtevali, da jih sprejme predsednik vlade Laval. — Promet Poštne hranilnice v juniju 1935. Meseca junija je štednja uspešno napredovala. Pristopilo je 3820 novih vlagalcev, tako da zdaj nalaga pri Poštni hranilnici 336.843 oseb, vloge so pa narasle za 8.934.190-75 Din in so znašale konec junija 792.684.798-64 Din. V čakovnem prometu so odprli 114 novih računov, tako da jih je zdaj pri Poštni hranilnici in njenih podružnicah skupaj 24.969. Promet po teh računih je znašal meseca junija 5.134.673.512-69 Din. Od tega se je izvršilo s prenosom brez uporabe gotovine 50-98%. Stanje vlog na čakovnih računih je znašalo konec meseca junija 1.117.964.176-15 Din. Skupni znesek vlog pri Poštni hranilnici presega eno milijardo in 910 milijonov Din. — Trgovska pogajanja med Francijo in Nemčijo. Včeraj so začeli francosko-nemški trgovinski razgovori. Trajali so eno uro in se bodo danes nadaljevali. — Pred novimi trgovskimi pogajanj z Grško. V sredi tega meseca se bodo pričela pogajanja za novo trgovsko pogodbo med našo državo in Grško. Stara pogodba namreč poteče 1. avgusta. Najvažnejše bo vprašanje ureditve in nov način mobiliziranja naših zahtev napram Grški. — Naša trgovina s Francijo. Prvih pet mesecev tega leta je znašal naš izvoz v Francijo v vrednosti 10-5 milijonov frankov. V istem razdobju se je uvozilo iz Francije v našo državo blaga v vrednosti od 39-46 milijonov frankov. — Svetovne zaloge sladkorja padajo. 1. junija t. l. so znašale sladkorne zaloge 15 glavnih proizvajalnih držav sveta 7-71 milijonov ton napram 8-64 milijonov ton na isti dan preteklega leta. Zaloge so torej nazadovale za 0-93 milijonov ton. Površina s sladkorno repo posejane zemlje je letos približno istotolika kakor lani. — Poljski zadrugarji pridejo. Okrog 80 vodilnih funkcionarjev poljskega zadrugništva je najavilo svoj prihod v Jugoslavijo. Pridejo v za-

četku septembra in ostanejo pri nas ves mesec. Predvsem si bodo ogledali naše zadrugne organizacije in naprave, poleg tega pa tudi zdraviliške in letoviške kraje. Pridejo naravnost v Beograd, od tam gredo v Vojvodino, Slavonijo in v Zagreb. Okrog 9. septembra bodo v Ljubljani, od tu pa gredo na Jadran, kjer se bodo zadržali dalje časa. Prepotovali bodo vso obalo, nato pa krenili skozi Bosno domov. Naše zadrugne organizacije jim pripravljajo primeren sprejem.

Naši vinogradniki na Mariborskem tednu

Prav posebna značilnost letošnjega IV. Mariborskega tedna, ki bo od 3. do 11. avgusta, bo obsežna vinska razstava, združena s pokušnjo štajerskih vin. Kakor smo že poudarjali, hoče letošnja prireditelj prikazati čim popolnejšo sliko našega življenja v vseh panogah gospodarstva in bo zato vinska razstava tem večjega pomena. Poleg industrije je vinogradništvo najvažnejši vir dohodkov na severu, saj obdajajo Maribor prelepe solčne vinske gorice, ki se raztezajo daleč po Slovenskih goricah in Halozah in je zato primerno, da posvetimo vinski razstavi s pokušnjo prav posebno pažnjo. Neizpodbitno je dejstvo, da veljajo naša vina s severa za ena najboljših in posebno priznanje nam je, da se prav naša vina servirajo v najimennitnejših svetovnih hotelih. V tem pravcu bo tudi letos prirejena vinska razstava, ki bo pokazala vse vrste vin in tako le še bolj dvignila njihov sloves v tujini. Naši vinogradniki in drugi interesi popolnoma pojmujejo izredni pomen vinske razstave s pokušnjo, ki dobi na razpolago lepe in reprezentativne razstavne prostore. Vinogradniki so že v izredno častnem številu prijavili svojo udeležbo, vsi oni pa, ki se še niso prijavili, naj to store radi obsežnih predpriprav čimprej. Prijavni rok je do 12. jul. t. l. l. l. l.

Borzna poročila

DEVIZE
Curih, 6. julija. Beograd 7—, Pariz 20'22, London 15'1125, Newyork 305'5, Bruselj 51'50, Milan 25'275, Madrid 41'90, Amsterdam 208'025, Berlin 123'20, Dunaj 57'60, Stockholm 77'90, Oslo 75'90, Kopenhagen 67'45, Praga 12'76, Varšava 57'85, Atene 2'925, Carigrad 2'46375, Bukarešta 3'05, Helsingfors 6'67, Buenos-Aires 0'805.

Radio

Nedelja, 7. julija.
Ljubljana: 7.30 Kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar V.) — 8.00 Ko kosa svojo pesem poje (vodi g. Kač) — 9.00 Versko predavanje — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 10.00 Radijski orkester — 12.00 Plošče po željah — 12.45 Kako moramo čitati — 16.00 Prenos z Bellewue-a (voj. godba) — 19.30 Nacionalna ura: Ob 100letnici Čopove smrti (prof. Vodnik) — 20.00 Čas, poročila, obvestila — 20.20 Naši konservatoristi — 21.50 Čas, poročila, spored — 22.10 Radijski orkester.
Ponedeljek, 8. julija.
Ljubljana: 12.00 Plošče — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Kino-orglje na ploščah — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Magistrov trio — 18.50 Zdravniška ura (dr. B. Magajna) — 19.10 Čas, poročila, spored, vreme, obvestila — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Chopinovi preludiji in scherzi, izvaja J. Poženel — 20.45 Slovanska glasba, radijski orkester — 21.30 Čas, poročila, vreme, spored — 22.00 Radijski jazz.

Vse tiskovine za hranilnice, občinske urade, sreska načelstva, zadruga, društva in zasebnike najhitreje in najceneje dobavljajo

TISKARNA

ERKUR

LJUBLJANA, GREGORČEVA UL. 23

LASTNA KNJIGOVESNICA

ROTOTISK — TELEFON 25-52

3.
Če se človek trudi, da bi se na nekaj spomnil, mu to navadno ne uspe. Čim bolj se trudi, tem globlje in brezupneje se pogreza v skrivno zakotje spomina to, kar išče. Potem je treba, da se človek preneha baviti z zagonetko. Lahko se z vsem srcem posveti čemurkoli drugemu, lahko na to stvar tako pozabi, kakor le more, in se mu ni treba bati za uspeh. Zakaj med tem, ko se veseli, ko se bavi z drugimi stvarmi, deluje njegov spomin. Spomin je najbolj izreden dar, ki je človeku dan. Ena njegovih posebnosti je, da ima moč, da neodvisno od tega, kar človek ravno dela, rešuje dano nalogo. Spomin je velik arhiv opazovanj, doživetij in zaznav. Neki skrivnostni arhivar poizveduje, naj se godi karkoli, prenaša svojo lestvico k drugi registraturi, če ne najde v tej, kar je iskal. Ima več metod, s katerimi ureja svoja opazovanja. Vsaka izmed njih nam je ostala tajnost. Toda okoriščamo se s posledki, zakaj človek, ki je nekoč nekaj iskal v svojem spominu in potem obupal, da bi še kdaj našel, ker se ga je polotilo topo prepričanje, da se ne bo nikoli več spomnil na to, začuti nenadno, kakor da ga je prekal nekak blisk in iskana zagonetka se mu odpre v taki popolnosti in tako osvetljena, kakor da jo je iskal dni in noči. Odkar je major Letz zapustil pisarno Časlavskega, se je bavil samo s svojim spominom, hotel je premagati njegov svojevoljni ne in hodeč po mestu ter pozneje sedeč doma na zofii, ga je bičal s svojo voljo in s svojimi ukazi, da bi mu izdal skrivnost. Naravno brez najmanjšega uspeha. Vendar se mu je včasih zdelo, da leži to že v dosegu roke. Spominjal se je že jasno na neki hrup, o katerem seveda ni mogel dati Časlavskemu poročila. Nekaj naj bi se bilo zatajilo in vsi so na tem delali po geslu starega cesarja — viribus unitis. Pri-

hajali so dopisi, zasebni in uradni, oni pa so jih zametavali, grešec na to, ker je bil štab polka podoben kočevalskemu vozu. Vse to je vedel in spominjal se je tega, vendar se ni mogel spomniti — ti to je bilo najvažnejše — na kaj se je to nanašalo in kaj je bil predmet tega. Pri tem je bilo čudno, da je čutil, ko je iskal to v ohablem spominu, neko posebno slast in napetost, ki je ni bilo mogoče pripisovati samo temu, ker je hotel ovladati eno svojih sestavin. V tem je bilo nekaj več, nekaj lovskega, nekaj razburjajočega kakor požirek žganja, kadar smo popolnoma izčrpani, in ta nekaj je nanj učinkoval, kadarkoli je hotel to pustiti, čuteč se utrujenega, kakor izpodbod z ostrogami. Takoj je bil spet v stremenu in je dirjal dalje, toda njegov spomin je bil ohabel kakor oslabljen tkivo starega telesa. Slednjič je moral vendar to pustiti in se posvetiti drugim stvarim. Ko se je ponoči vrnil domov, se je postavilo nerešeno vprašanje predenj samo še kot neznanen doživljaj. Nekaj časa si je belil glavo, potem pa je zamahnil z roko, se prevalil in takoj zaspal. Drugi dan se je vrnil k svojem osrednjemu interesu. Začel se je baviti z Astenburgom. Včerajšnji dan je bil tako prevrten in nezmeren v dogodkih, da se je mogel le prav malo posvetiti temu, kar ga je najbolj zanimalo. Zdal pa ni stalo nič med njim in to stvarjo in začel je po njej grebsti s tako slastjo, kot jo občuti skopuh, kadar brska v vreči z žlahtnimi novci. Toda komaj je začel premišljati, kakšne posledice bo imel njegov včerajšnji sestanek s starim Astenburgom, se je njegov spomin odprl kakor počen kostanj ter je pokazal plod. Vse to se je sukalo okrog Bernarda Astenburga. V njegovem interesu so odigrali nemo igro najprej z ubogim očetom in potem tudi z ministrstvom. Število Astenburgovih žrtev je naraslo na štiri in število maščevalcev na dva.

Najprej si je predstavljal, kaj bi storil Časlavský, ko bi mu izdal Astenburga kot neposrednega povzročitelja smrti njegovega sina, in mislil je, da tega ne bo mogel nikoli storiti. Časlavský bi se vrgel na tega pobalina kakor razdražen nosorog. Tako bi ga razmrcvaril, da bi od mladeniča ne ostalo nič, vsaj nič, na čemer bi mogel Letz izvrševati svoje zasebno maščevanje. Toda ko je premišljal o tem — če moremo s to besedo označiti okušanje slasti, ki jo je užival, ko je mislil na Bernardove muke in njegovo končno uničenje — je jasno spoznal, da se ne more odreči Časlavskemu, ker je bila njegova pomoč na tem vojnem pohodu neprecenljiva. Nedvomno bo treba Astenburgu zadati neke udarce. Toda Letz jih ni bil zmožen, ni imel srečstev zanje. Kadarkoli je prekoračil nalogo budilca vesti, je bil brez moči. Njegovim grožnjam so se lahko smejali — ni imel sredstev, da bi jih izpolnil. Časlavský pa bi mogel v določenem trenutku nastopiti in nadaljevati delo. Letz je slednjič dovršil ves načrt, ki je bil skoraj zanesljiv. Na njem je, da straši Astenburga neposredno in po mediju njegove rodbine tako dolgo, dokler je mogoče. Potem izroči ostanke tega človeka Časlavskemu, ki dovrši, kar bo še treba. Astenburga izroči javni kazni. Že si ga je mislil, kako to dela, z vso hladno in metodično krutostjo, ki je je bil zmožen samo tak značaj. Navsezadnje, če je bil kdo idealen krvnik, je bil to Časlavský. Krvniku se morda smilijo njegove žrtve. Časlavský pa usmrti mladega Astenburga do poslednje točke in z zadoščenjem. Ko je Letz vse premislil, se je oblekel in hotel iti na izprehod. V tem se mu je porodil tak domislek, da ga je kar oslepil. Tega ne smem ohraniti zase, je pomislil. To mora izvedeti tudi stari Astenburg. Krenil je namestu na izprehod k njemu

Z afriškim ekspresom od Djibutija v Addis-Abebo

Posebni poročevalec »Münchener Neueste Nachrichten« prinaša v svojem listu zanimivo reportažo svojega afriškega potovanja v Addis-Abebo. Zaradi zanimivosti prinašamo tudi mi našim čitateljem nekaj značilnosti iz tega potovanja.

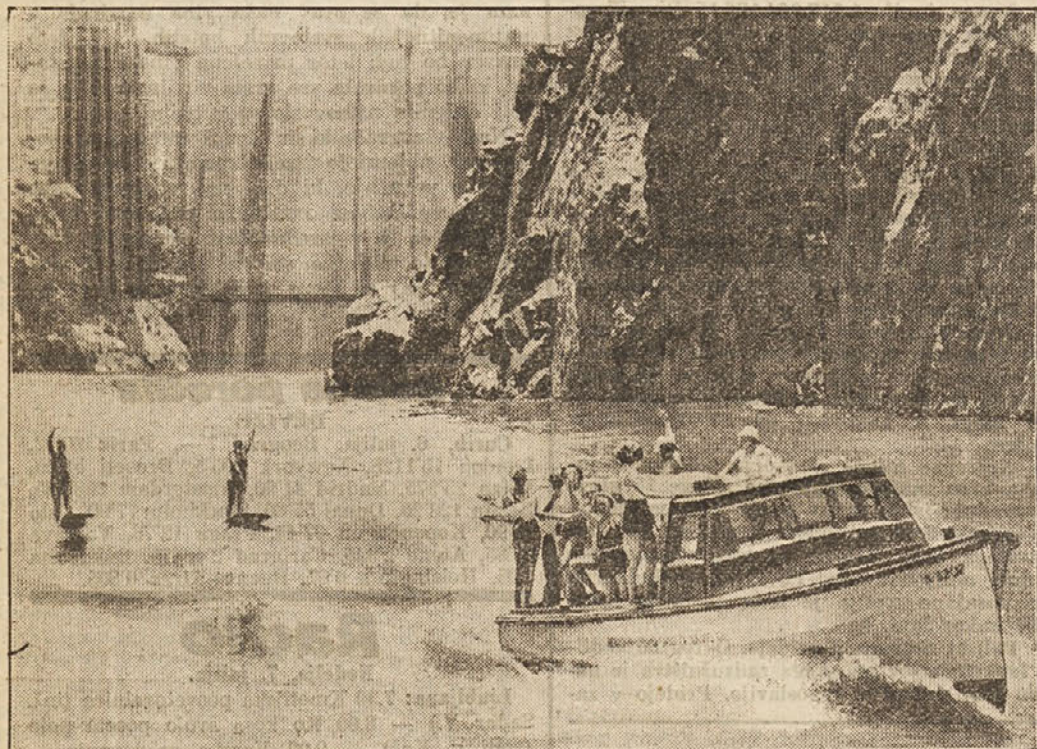
Končno smo pristali v Djibutiju, pravi poročevalec. Tri tedne nas je cvrlo solnce v Rdečem morju in po pripovedovanju starih pomorščakov smo bili že pripravljeni, da nas bo Djibuti, ki je edina luka francoske Somalije in izhodna postaja železnice v Addis-Abebo, pozdravil še z neznosnejšo vročino. Pripovedovanja se na srečo niso izpolnila. Djibuti je bil najlepši paradiz napram južnim pristanim Rdečemu morju, saj je termometer kazal v senci komaj 35 stopinj. Pred hotelom je vse polno cvetja in človek kar osvežujoče zadihava v senci palm in drugih tropičnih rastlin.

Abesinski vizum, ki ga v Berlinu kljub visokim stroškom 50 mark za brzojavne pristojbine nismo mogli dobiti, smo dobili v Djibuti pri abesinskem konzulu brez vseh ceremonij. Našo prtljago nam je spravil na kolodvor črnc,

čemo v Addis-Abebo. Ja, pa ne danes, mi je odgovoril. Ponoči vlaki ne vozijo. Na moje vprašanje, zakaj ne, mi je odgovoril: Ponoči prestopa divjad v masah železniško progo. V sedanjem deževnem času nastopajo tudi nenadne plohe, ki že v eni sami uri povzročijo ogromne poplave in pogosto okvarajo mostove ter poškodujejo železniške naprave. Zato pušča železniška uprava svojim potnikom spalne vagončke, ker so s tem potniki tudi obvarovani pred neznosnimi moskiti. Poleti vozijo vlaki tudi ponoči in se s tem vožnja skrajša na petih 24 ur.

S temi informacijami smo se zadovoljili, opravili carinske formalnosti ter zlezli v hotelu v svoje mreže. Zavarovali smo se proti moskitom tudi z nekoliko kroglicami kinina.

Naslednjega dne smo se počutili v vlaku že povsem domače. Družba je bila evropska in zelo pisana: francoski vojaški ataše, italijanski kurir, francoski učitelj, švicarski bankir, francoski dobavitelj orožja in ameriški pisatelj in novinar Richard Halliburton, avtor knjige »Leteča preproga«, ki nam je pripovedoval,

Vodna akrobatika

Komaj so Američani otvorili največje umetno jezero, že so iznajdljivi ameriški sportniki na delu, da pokažejo svoja junaštva in tudi drznosti.

Ki je čisto dobro govoril tudi nemški. Oboroženi z voznimi listki I. razreda po 600 frankov, smo radovedno splezali v železniški voz. Pred odhodom sem si ogledal lokomotivo, ki ima napis »Levi«. Železniška družba Djibouti-Addis-Abeba ima namreč vsega skupaj 48 lokomotiv in vsaka nosi posebno živalsko ime.

Ponoči vlaki ne vozijo

Pripravili smo se na vožnjo treh dni in dveh noči, brez spalnega in jedilnega voza. Seboj smo vzeli nekaj čokolade, konjaka, cigaret in velike količine mineralne vode. Vendar že po šesturni vožnji so nam spremljevalci vlaka na čisto nepomembni postaji dopovedali, da moramo izstopiti, ker je kosilo pripravljeno. Francoska železniška uprava je na odličan način poskrbela, da njeni potniki ne pomrejo od lakote. Prav nič nismo pogrešali jedilnega voza in poleg tega diši vsaka jed v prosti naravi prijetneje. Ob 4 in pol popoldne prvega dne našega potovanja smo v mali postaji Dire-Daoua zopet doživeli malo presenečenje: Izstopiti! Nosači so prihiteli v vlak z vprašanjem, v katerem hotelu želimo prenočiti? Službojujočemu uradniku sem pojasnil, da ho-

da ravno potuje od kralja Ibn Sauda in potuje za nekaj dni v Abesinijo, kjer bo imel intervju s cesarjem Hajle Selasijem.

Zadnja noč pred našim prihodom v Addis-Abebo nam je prinesla vse drugo prej ko prijeten počitek. Moskiti nas niso pustili pri miru, čeprav smo bili zakopani v svoje mreže, brenčali so nad nami vso noč in silili pod naše mreže in nas neusmiljeno pikali. Mi smo se pa borili proti njim in se jih branili, kakor smo le mogli. Kmalu smo se pa prepričali, da je boj brezupen, in se potolažili s tem, da nas bo že varoval kinin in da niso vsi moskiti strupeni. Pravijo, da je samo 99% moskitov, ki prenašajo malarijo.

Vožnja skozi raj

Naslednji dan bi bili kmalu zamudili vožnjo, tako smo bili utrujeni. K sreči pa je tudi železniški ravnatelj vso noč lovil moskite in se ni opravił s svojim zajtrkom. Brez njega vlak ne bi odpotoval in poleg tega je moral še poravnati neki spor kot avtoriteta, ki se ji je vsakdo rad podvrnil. Obsodil je nekoga Somalijca, ki je ponoči ogražal železnico s tem, da je imel odprto luč, na 14 dni zapora. Ta

Telovadba na prostem

Vsekakor posnemanja vredna krepitev telesa v poletnem času.

100 let nemških železnic na poštah znamkah

Nemška poštna uprava je uvedla ob priliki 100 letnice državnih železnic posebne spominske znamke, ki nazorno prikazujejo razvoj nemških železnic.

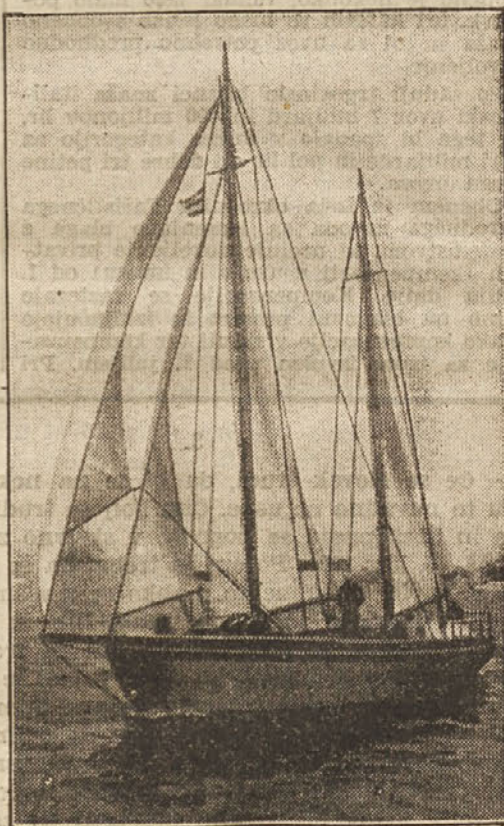
dogodek smo kmalu pozabili, preveč nas je zanimala pokrajina. Krasne črede gazel so se pasle v naši bližini, videli smo tudi zebu, opice, bivole, nad nami pa so orli v veličastnem poletu spremljali naš vlak. Čudoviti pisani ptiči, ki bi jih marsikatera evropska gospa rada nosila na klobuku, če bi le bila takšna moda, so nas spremljali. Teh živali ne moti dosti sopihanje vlaka in vzbujajo vtis, kakor da so povsem krotke. Tuintam srečamo črede velblodov, goveda in koz, ki jih somalijski zamorci varujejo v sulico v roki. Tako smo se vozili tretji dan po pokrajini, ki je pravi raj.

V 30 urah smo prevozili 780 km dolgo progo do glavnega mesta cesarstva abesinskega. »Nova cvetka« nas je sprejela v pravem evropskem pomladanskem vremenu.

Junaška smrt dveh sinov

za rešitev lastnega očeta

Pred kratkim so iznajdljivi in obenem pogumni Američani priredili tekmo jadernic iz Amerike preko Océana na Norveško. S tem so

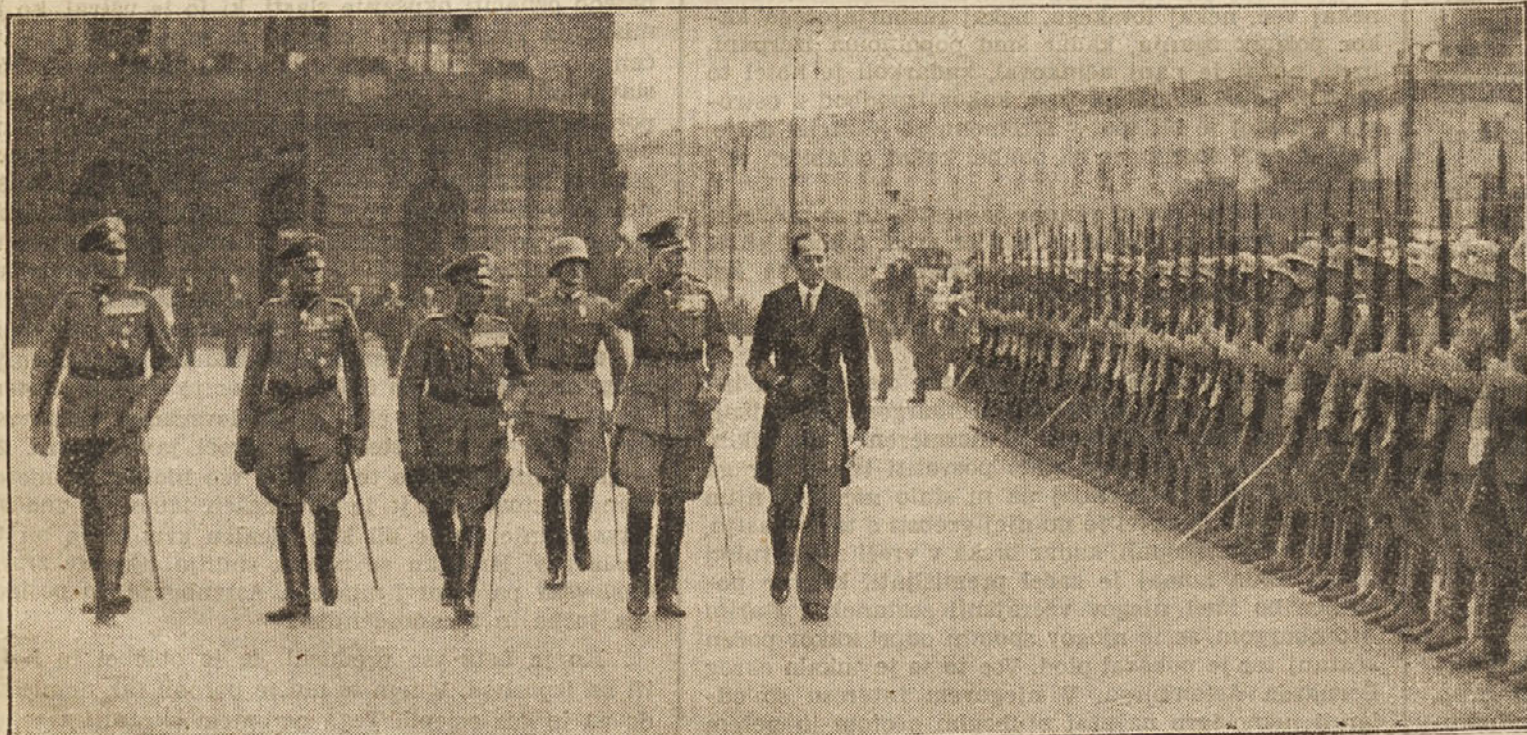

Ameriška jadrnica »Hamrah«

hoteli pokazati, da današnji svet prav nič ne zaostaja s pogumom in drznostjo za svojimi slavnimi predniki iz časa Kristofa Kolumba. Tragičen slučaj, ki se je pripetil med vožnjo, pa je dokazal, da so vezi človeka do sočloveka mogoče še trdnješe, kakor so bile nekdaj.

Drzne jadralce je na poti zalotil vihar. Pri obrambi z mogočnim elementom je jadernica »Hamrah« zašla v vrtnec viharja. Na krovu je bil njen lastnik Američan z dvojico sinov. Kljub junaškemu zadržanju trojice je vihar potegnil očeta preko krova. Starejši sin je brez pomisleka skočil za očetom v nadi, da se mu rešitev lastnega očeta posreči. Vsi njegovi naporci pa so ostali brez uspeha. Bobneči valovi so ga pogotili še preden je mogel priti v bližino očeta. Najmlajši tudi ni mnogo razmišljal. Z malim čolnom se vrgel v valove, da reši očeta in brata. Vendar že po prvih udarcih vesel se je čoln preobrnil in tudi on je zdrknil v hladni grob.

Vsi reševalni poskusi posadke na bližnjih jadernicah so ostali brezuspešni.

Poljski zunanji minister Beck v Berlinu
Polkovnika Becka so v Berlinu sprajeli z vsemi častmi.

Anton Škrbec: Pred dvajsetimi leti...

Po tem prvem večjem porazu so Lahi nekoliko odnehali. Zato je bilo dopoldne 24. julija še precej mirno in se je čulo le oddaljeno, sporadično streljanje. Baš ta mir je premotil ljudi, da so se začeli spet nekoliko prosteje gibati. Posledica pa je bila, da je bilo več nesrečnežev ubitih in ranjenih, nego tedaj, ko je bilo mesto v najhujšem ognju. Ubite so bile tudi tri ženske in en stražnik, in sicer v Vojšniški ulici. V Morellijevi ulici pa se je popolnoma zrušila trinadstropna Cescuttijeva hiša, od katere so odpadle stene in se zrušile na cesto in na dvorišče. S ceste se je videlo v stanovanja, ko da bi gledal človek z dvorane na odprt, zato pa ves razdejan in razbit gledališki oder. Žalosten je bil ta pogled in človeku se je krčilo srce v pomilovanju in grozi, pa tudi v bojazni, kaj vse bo še sledilo temu prvemu, a že tako nepopisno krutemu razdejanju. Od porušenih sten hiše se je nagrmadilo na ulici toliko razvalin in kamena ter vmes še ostankov razbite opreme in opreme, da ne bi zadostovalo 50 velikih vozov, da bi vse to spravili v kraj. Tudi na Stolnem trgu so se pokazali strašni učinki zadnjega obstreljevanja. Granata je tam ubila jezdeca in njegovega konja in ranila več ljudi. Po vseh hišah na trgu pa so bila pobita okna, tako, da ni ostalo niti eno steklo celo, niti en okvir nepoškodovan. Porušena sta bila takrat tudi zakristija stolne cerkve in kino ob Ljudskem vrtu. Dne 25. julija so Lahi podrli lepo hišo v Angelinovi ulici. Grozen prizor se je tega dne odigral v Semeniški ulici, kamor je padla težka italijanska granata. Treščila je pred cerkvena vrata baš v trenutku, ko so

bile v cerkvi večernice. Da je granata padla nekaj metrov dalje na sredo cerkve, bi se bila cerkev vsa porušila in pod razvalinami bi našlo strašno smrt na stotine ljudi, starcev, žensk in otrok.

Opoldne, dne 26. julija je udarila granata v hotel »Union«. Granata se je razletela s silno eksplozijo in napravila prav veliko škodo. V obednicah se je ravno tedaj zbralo mnogo gostov h kosilu. Več gostov in uslužbencev je bilo težje ali lažje ranjenih. Ostali pa, ki jim je takrat še prizaneslo, so zbežali v sošedne varnejše prostore in v globoke hotelske kleti. Ob istem času je padla težka granata na neko hišo nasproti cerkve v Semeniški ulici. Ubila je tri moške, več oseb pa je bilo spet ranjenih.

Posebno ljuto so obstreljevali Italijani tega dne tudi goriški Grad, trg za živino za Gradom in Ronko. ki se ni moglo braniti in ki končno tudi v svojih kletih in rovih ni bilo zadostno zavarovano. Obstreljevanje pa je postalo tako silno, da smo se celo že pri »Zlatem jelenu« zbal, da se sesujejo stene in Zunaj, posebno pa tam okrog Grada se je medtem spet razvnelo divjanje in Lahi so obstreljevali mesto še z večjo silo. Niti najmanj se niso ozirali na to, da je v mestu še mnogo civilnega prebivalstva, streha nad nami. Tako se je tresla vsa hiša od strahotnega bobnenja in neprestanih zračnih sunkov, ki so jih povzročile istočasne eksplozije celih tropov granat. Od velike razburjenosti in po neprepanih nočeh sem se končno živčno precej izčrpan vlegel, se zakopal pod odejo in zaspal.

Ko sem prišel k »Zlatemu jelenu«, so se v neposredni bližini baš ustavili Dalmatinci in Bosanci, ki so se vrnili iz strelskih jarkov na Sabotinu. Razcapani in od blata in prahu vsi umazani, da skrajnosti izčrpani so popadali kar po tleh, da si vsaj malo opomorejo od prestanega nečloveškega napora. Toda njih počitek bi skoraj ne bil trajal niti dobre pol ure. Lahi so se po njihovem odhodu iz rovov s po-

dvojeno silo zagnali v hrib in Madžari, ki so zamenjali nesrečne robove z jugoslovanskega juga, se jim niso mogli upirati. Hkratu so vsi strahopetno zapustili postojanke in se umaknili ali pa se udali napadalcu, ki ni bil sovražen le njim, marveč se je pozneje izkazal sovražnega le še v vse večji meri baš napram Slovanom.

Tedaj je onemogle Dalmatince in Bosance nena doma vrglo pokonci, kratko, rezko povelje: Nazaj v rove! Nekaj sekund nemirne tišine, nato pa so se vsi naenkrat uprli. Preveč so že storili, preveč žrtvovali, da bi jih zdaj še zlorabili. Upropastili jim bodo ves narod, če jih poženo nazaj v klavnico na že docela razkopanem Sabotinu. Svaka sila do vremena — in sabotinske postojanke so ostale v laških rokah.

Kratek odmor so si privoščili Lahi 29. julija, toda nedvomno ne za to, da bi se oddahnili do skrajnosti onemoglo prebivalstvo v mestu. Kakor so pravili, so zaradi neprestanega obstreljevanja, ki je trajalo vse zadnje dni, izčrpali vse svoje bogate zaloge streliva in so se morali sedaj spet založiti z novo municijo. Zamenjali so tudi topove, ker so jih že preveč obrabili in so jim nekatere topovske cevi že eksplodirale. Njih ljudje so se zaradi takih vedno bolj pogostih nesreč pričeli upirati, češ da se ne dotaknejo več svojih topov. Naglo so se tako pripravili na novo borbo. Tudi avstrijske baterije so utihnile, te pa zato, ker jim je sicer prav tako pričelo primanjkovati streliva, a ga niso imeli s čim nadomestiti. Štednja je bilo povelje že tedaj, ko se je vojna prav za prav šele pošteno začela.

Naročajte „Glas naroda“!

Glas naših izza meje

Koroško pismo

Evo nekaj novic iz našega kraja tik pred Celovcem. V prvi vrsti omenjam naše hiltlerjanstvo. Vsek bi si lahko mislil, da v katoliški Avstriji ni mogoče, da bi še danes bili tudi po gorskih vaseh še narodni socialisti. Pa bi se presnelo zmotil. Imamo jih dobro mero. Po vsej Koroški 60%, ki so na zunaj najbolj zvesti člani domovinskih organizacij. Tako je torej navidezno vse organizirano v domovinski fronti in takozvani nemški Kmečki zvezi, ki katero vse vpije za Schuschnigga, a v senici jih med temi kričaji ni niti polovica, — i bi tudi v resnici bili za Avstrijo. Njih misli poletavajo vsak dan v nemški Rajh. Zato se tudi ne smemo čuditi, da se čujejo neprestano kliči in pozdravi: Heil Hitler! Celo pod streho nam vsem znanega župana, ki je sedaj predsednik Kmečke zveze, so taki kliči pogosti. Takšni so! Na zunaj delajo za domovino, a v srečju... Nič boljše ni v mnogih krajih s krajevnimi voditelji domovinske fronte. Na ta mesta imajo postavljene osebe, da jim ni najti para. Imamo dokazov dovolj. V neki vasi ob Dravi je n. pr. gospod, ki živi v konkubinatu in je bil že pri vseh strankah, zdaj pa je postal nič manj ko — vodja domovinske fronte; in celo »dober«, kakor pravijo. Pred kratkim je ta gospod dejal, da ne bo čez deset let nobenega Slovence v fari. Radovedni smo, kako daleč bo prišla ta nemška — in na papirju tudi... Krščanska Avstrija — če bodo imele v njej glavno besedo take osebe... Vrbski.

Gorica bo povrnila Ogleju svetniške ostanke

Leta 1751. je bilo konec oglejskega patriarhata, ki se je razdelil v dve nadškofiji, videmsko in goriško ali, lahko bi tudi rekli, v furlanski in slovenski del. Oglej je izgubil svoje ime, ostala mu je le njegova bazilika in stara slava. Tudi cerkvene dragocenosti in relikvije so se razdelile med Vidmom in Gorico ter so bile tja prenesene v slovenski procesiji.

Tako je ostalo skoraj celih dvesto let, dokler ni prišel fašistični režim, ki skuša povsod obnoviti staro rimsko in italijansko slavo, in sedanjji goriški nadškof Margotti, ki mu v tem zvesto pomaga. Zdaj prinašajo italijanski listi vest, da bo oglejska bazilika dobila nazaj svoje svetniške ostanke in druge dragocenosti in se vsa Furlanija pripravlja na to, da se izvrši prenos relikvij v najsvetnejši procesiji. Nam ni mogoče presoditi, kakšen pomen naj bi imel prenos teh ostankov iz nadškofijskega sedeža v borno furlansko vas, če se obenem ne vzpostavi stari oglejski patriarhat. Da bi se obenem izvršil enak prenos tudi iz Vidma, o tem ni čuti. Zdi se nam, da tega prenosa ne narekujejo ravno preveč pobožni nagibi, saj nam je v spominu kampanja obeh tržaških listov za prenestitev goriške nadškofije v Oglej. Morda je to prvi korak...

Skupna skladišča za žito

Ne samo korporacijska in kooperacijska misel, temveč tudi drugi veliki in važni razlogi narekujejo Italiji ob pravem času skrb za žitne zaloge. V Julijski Krajini je ustanovljena posebna fašistična Kmetijska zadruga zveza, ki bo vodila vskladiščenje, hrambo in najbrž tudi

prodajo žita s pomočjo tehničnih in sindikalnih organizacij in s finančnimi sredstvi, ki jih bo dala na razpolago Tržaška hranilnica. V ta namen je zveza že kupila pod robom Krasa v Furlanski nižini pri Turjaku stavbni kompleks, ki ga bo, deloma na državne stroške, prezidala v javna skladišča za vso deželo. V kratkem izide tudi skladiščni pravilnik. Skladišče je zamišljeno kot več ali manj državna ustanova, ki se bo ž njo lažje izvajal zakon o kontroli nad žitnimi zalogami v državi. Obenem se namerava s tem priti v okoliš spekulacij z žitom, katere žrtev bi lahko postala v sedanjih burnih časih tako kmet kakor država.

Kratke vesti iz Primorja

Gibanje prebivalstva v Trstu

V letošnjem juniju izkazuje demografska statistika v Trstu 296 rojstev in 235 smrti, v primeri s prejšnjim mesecem je rojstev 21 več, smrti pa 16 manj, presežek rojenih nad umrli znaša v tem mesecu 61. Porok je bilo 241, razmeroma mnogo, kar pa je le deloma uspeh populacijske kampanje in razpisanih nagrad.

Nezgode. Dne 1. t. m. se je 35letni mehanik Ivan Ferjančič iz Godoviča vračal z motorjem proti domu. Na ovinku pred Godovičem mu je počila pnevmatika in Ferjančič se je z motorjem vred zvrnil preko cestnih kamnov v 15 m globok prepad. Kakor po nekem čudežu, je ostal motorist skoraj nepoškodovan. — Z voza, naloženega s senom, je padel 16letni Viktor Bensa iz Solkana in se pobil po levi strani pleč. — V Rihemberku je bil 56letni Franc Krševan povožen pri Bafti in si je zlomil levo nogo. — Huda kolesarska nezgoda se je pripetila 21letni Mariji Glesič iz Podgore pri Gorici, ki jo je blizu Gradišča z naglo in neprevidno vožnjo vrgel s kolesa in povozil avtomobil. Padec je bil tako huda, da si je potolkla lobanjo in pretresla možgane.

Z volčjim potnim listom. Filip Vončina iz Gornje Tribuše se je izselil v Jugoslavijo »kar tako«, brez potnega lista ali, kakor pravijo Rusi, z volčjim pasportom. Te dni je bil v Italiji obsojen na 4 mesece zapora in 3.000 lir globe radi skrivne izselitve. Eno leto zapora pogojno pa je dobil 33letni Boris Klavžar iz Gorice, ker se ni predstavil naborni komisiji.

Čitajte in razširjajte »Glas naroda«!

Zastonj

iščete ugodnejših cen, kakor Vam jih nudí

Ludv. Baraga, Ljubljana
(Nebotičnik)

Glavno zastopstvo UNDERWOOD in velika zaloga raznovrstnih pisalnih strojev svetovnih znamk

Kvalitetna polnilna peresa

Vse pisarniške potrebščine.
Razmnoževalni in računski stroji.

Šivalni stroji

po izredno znižanih cenah. Vse šivalne potrebščine. Krasni šivalni etui, itd. itd.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

MESTNA ELEKTRARNA LJUBLJANSKA prodaja elektromotorje in ventilatorje za istosmerni tok 300 in 150 voltov po zelo nizkih cenah. V Ljubljani nudi iste motorje na posojilo za zmerno mesečno odškodnino. Za vroči poletni čas izposoja ventilatorje za minimalno najemnino. Pojasnila dobite pri ravnateljstvu, Krekov trg 10, II. nadstropje.

DO DIN 5000— MESEČNO lahko vsak zasluži! Pišite na upravo »Glas naroda« pod »Novoc.

MOTorni ČOLN SE PRODA za 10 oseb. Polizve se Cerkvena ulica št. 21/I, vrata 12.

V KOPALIŠČU SK Ilirija imate vedno na razpolago maserja-pedikerja. Cene solidne. Priporoča se najljubšeje Palek Alojz.

Za mal' d'narja
dost' muzke

Plošče —

Gramofone

izposojamo,
zamenjavamo,
prodajamo in
kupujemo

ELEKTROTON

dr. z o. z.

PASAŽA NEBOTICNIKA

SKRBI

Dobroznani raziskovalec na polju astroloških ved Vam poda napoved

VAŠE

BODOČNOSTI

On Vam razen važnih dogod-

kov iz Vaše preteklosti uganе tudi Vaše odnose do ljubezni, zakona, poklica, lotrije itd. Njegov svet Vam prinese zaželeni uspeh v življenju.

Zahvalna pisma, ki jih prejema vsak dan od vseh povsod, dokazujejo izredno zanesljivost njegovih napovedi. Navajamo nekatere izmed neštetihih zahvalnic: Gospa Irma Schwarz iz Ljubljane se najsrčneje zahvaljuje, ker je v največjih denarnih stiskah poslušala njegov svet, igrala v razredni lotriji in zadela 150.000 Din. — Gospod P. N. Beneš iz Prage piše: »Dovolite, da se Vam s temi besedami zahvalim za veliko uslugo, katero ste mi storili z Vašo napovedjo. Vse je resnica, samo škoda, da nisem takoj zvedel za Vas, tako bi se bil lahko obvaroval vseh življenj. razočaranj in neprilik.«

Pošljite tudi Vi še danes svoj rokopis in rojstni datum ter Din 30— kot honorar za Vašo psihoanalizo in horoskop na točni in stalni naslov:

GRAFOLOSKI BUREAU — CELJE
POŠTNI PREDAL 106

Elektromotorji novi in rabljeni za vse namene in za vse napetosti. Lastna delavnica za pravljanje in popravilne dinamo, avto-dinamo, elektromotorjev ter vseh elektroaparatur. Izvzajem vse električne instalacije za razsvetljavo in pogon * ELEKTROPOSRETOVATELJE
FRANJO PERČINLIČ-Ljubljana
GOSPODSTVA CESTA 16

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti obveščam vse sorodnike, prijatelje in znance, da je moj ljubljani soprog, gospod

JOSIP KOSLER

veleposestnik, član načelstva Ljudske posojilnice v Ljubljani itd.

danes, 6. julija, popolno vdan v voljo božjo, prejemši zakramente za umirajočega, Bogu izročil svojo plemenito dušo. Pogreb bo v ponedeljek 8. julija 1935 izpred rodne hiše, Šelenburgova ulica št. 3, ob 17. uri.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 9. julija ob 8. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Nepozabnega pokojnika priporočam vsem, ki so ga poznali, v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 6. julija 1935.

Filipina Kosler.

Lačno čitok

VAŠIH NOG!

49:-

29:-

69:-

99:-

89:-

129:-

Lačno čitok

Fresko ali buret-svilo prvovrstni domači izdelek samo pri

Teokaroviču

Ljubljana

Gradišče

Posredujem denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov

RUDOLF ZORE, LJUBLJANA
Gledališka 12, Telef. 38-10

Za pismen odgovor priložite 3 Din v znamkah

Ureditelj dolgov

potom sodnih in izvensodnih poravnav.

Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. — Vsi posli kmečke zaščite.

Edina koncesijonirana komercialna pisarna:

LOJZE ZAJC,

Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

Velika izbira svile

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti za obleke, bluze in perilo

R. Miklauc

Pri „ŠKOFU“

Ljubljana

če odpotujete na podeželje, v hribe, na morje, sploh na počitnice, pišite nam in list Vam bomo

dostavljali na kakršenkoli naslov v naši državi.

Pišite:
Uprava

„Glas naroda“
Gajeva 1

Občina Begunje pri Cerknici, sporoča, da je dne 5. julija 1935 ob pol 10. uri dopoldne umrl gospod

Bavdek Ludvik

večletni župan bivše občine Št. Vid in sedaj član občinske uprave Begunje.

Pogreb bo v nedeljo dne 7. julija ob 3. uri popoldne pri Sv. Vidu.

Skrbnemu in pridnemu narodno-gospodarskemu delavcu bodi ohranjen trajen in časten spomin.

Obrnite se z zaupanjem do **FR. STUPICA**, trgovina z železnino Ljubljana, Gosposvetska c. 1

kadarkoli rabite železninsko blago, poljedelske stroje, orodje in gradbeni material, ker boste pri njej vselej točno, strokovno in najugodnejše postreženi. Telefoni: 21-79 in 26-10

Nakup vseh vrst starih kovin. — Monopolna zaloga raztrelov. — Čebelarstvo potrebščine

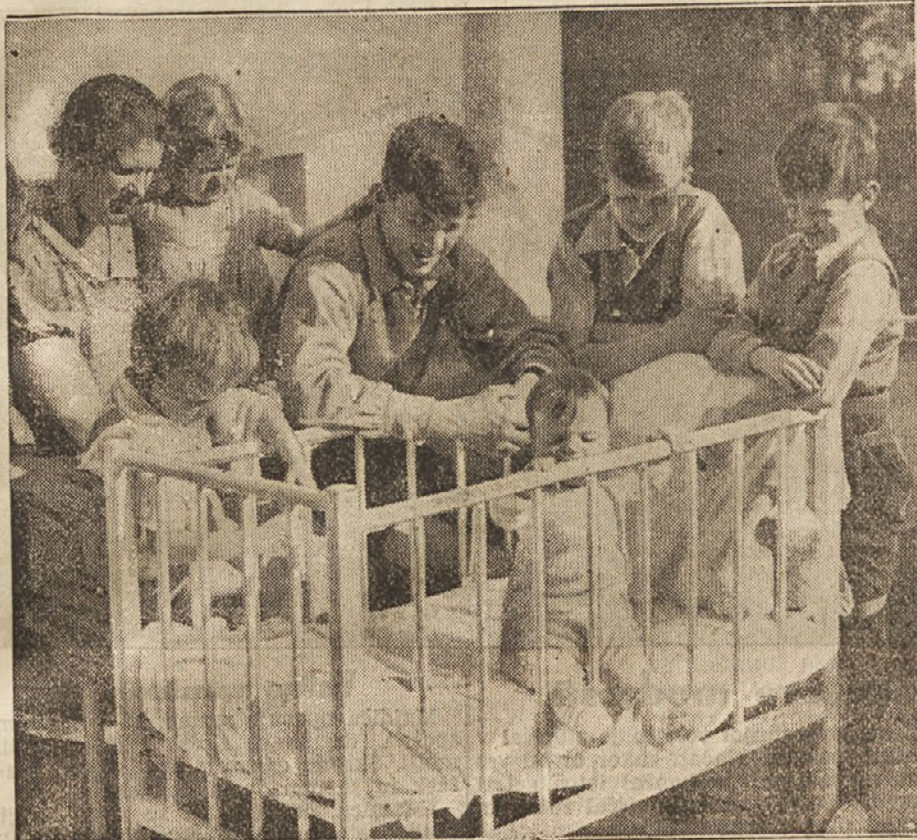
Specialna zagrebška

Tamislav pivo 18%

se pije le na senčnatem vrtu restavracije „Hotela Štrukel“

Čas beži

Pred letom dni ...

vsem domačim se zdi, da je bilo kakor včeraj, ko se je Andrejček v postelji poskušal prvič opreti na noge. Le pogledajte ga, kako se oprijema ograje! In vsa družina je zbrana okrog Andrejkove postelje in zaverovano čaka, kdaj se bo mali ojunačil.

In danes ...

Ni bilo to včeraj, ampak pred letom dni! Pa pogledjte Andrejčka danes, ko je že cel Andrej! Naj še tako pripeka sonce, se junačina ne umakne, ampak skače in brca žogo, da ga je veselje gledati. Še malo, pa bo menda že kar šel tekmoval za prvenstvo!

Marijana Željeznova-Kokalj:

Zabavna

Prvi
je na brvi,
drugi

je že v strugi,
tretji pa zaplava,
da na brvi
prvi
se zabava.

Gustav Strniša:

Poletje

Poletje mlado se smehlja čez polje,
veselo kosce vriska in kosi,
kmet med razori stopa zlate volje,
povsod smehlja se žito, ki zori.

V višavi črni vran je v dan zakrkal
in daleč je za hosto odveslal,
a slavec je preplašen v grmu plakal
za svoje drobne se mladičke zbal.

Pa že se jasna zarjica razliva
in rože siplje krog na vse strani,
da je ves svet blesteča rožna njiva,
ki v hrepenenju plodnem zadrhti.

In potnik, ke je truden legel v travo,
spet čuti nove upe, sred dobrav
zamislil se v cvetočo je naravo
in čutil domovine tih pozdrav!

St.:

Prešerni hlapec

(Narodna legenda)

V neki vasi pri Kobaridu je živel hlapec, ki je zelo rad pil vino. Preden ga je pa zvrnil kozarček, je vselej dejal: »Izpijmo še zdaj v čast svetemu Ivanu!«

Nekoč se zopet vrača dobre volje ponoči skozi gozd domov. Pa ga pelje pot tudi mimo morišča, kjer so zarana obešili razbojnika. Ko hlapec zagleda obešenca, se v pijanosti zagrohoče in ga prešerno povabi: »Daj, bratec, obišči me jutri pod večer! Pripravim ti dobro večerjo.« Tedaj se obešenjak zgane in z votlim glasom odgovori: »Prav! Kar vse lepo pripravi! Pridem!« Hlapca popade strah. V trenutku ga mine pijanost in dobra volja ter odhiti domov, kolikor ga le noge neso. Zarije se v posteljo, a ne zatisne vso noč oči. Ob zori krene k župniku in mu razodene svojo strahotno dogodivščino. Ta mu pravi: »V prešernosti si ga povabil, sedaj moraš za kazen ostati mož beseda!«

Ko udari zvečer v vaškem zvoniku ura enajst, potrka obešenjak na vrata in vstopi. Na mizi najde krožnik, ga pograblji in trešči ob tla. Prav tako naredi tudi z ostalo posodo in pohištvom. Hlapčič se med tem v smrtnem strahu stiska v kotu. Končno stopi obešenjak k njemu: »Nocoj sem bil jaz Tvoj gost, jutri boš Ti moj!« »Kako?« »Ob uri duhov pridi k vislicam, kjer si me že videl, in postregel Ti bom bolje, kakor Ti meni!« odvrne strah in izgine. Hlapec leže, a zopet niti ne zatisne oči.

Naslednjega dne se napoti zvečer težkega srca v gozd. Ko hoče mimo krčme, kjer je bil sicer stalen gost, mu zakliče s praga belo oblečen deček: »Ali nas ne boš nocoj nič obiskal in pokusil naše dobre kapljice?« »Nimam časa!« ga na kratko zavrne hlapec. Mali mu prigo-varja, dokler končno res ne vstopi in izpije svojega kozarčka v čast svetemu Ivanu.

Ko pa nato v temi dospe do morišča, začuje že od daleč obešenjakov glas: »Nesrečnež, ki si pil v čast svetemu Ivanu, izgini mi izpred oči!«

Rešeni hlapec jo je seveda rade volje popihlal. Belo oblečeni deček, ki ga je obvaroval, je bil namreč sam sveti Ivan.

Vljudnost v Parizu

Parižani so izredno vljudni ljudje. Evo primera!

V zoološkem vrtu sem gledal tulnje, kako se igrajo v vodi. Da jim ljudje ne mečejo kruha v vodo, so postavili Francozi tablo s sledečim napisom:

»Dragi obiskovalci, oprostite, mi ne jemo kruha!«

Tale dogodek mi je šel tudi naravnost do srca. Nekega gospoda vprašam, kje je Metro (podzemna železnica), ker se mi mudi domov v hotel. Ljubezno mi pojasni, da je boljše, ako se peljem z autobusom št. 55. Na moje vprašanje, kje prodajajo karte, potegne iz žepa košček papirja in mi ga stisne v roko. Medtem je prispel dotični avtobus. Ko v naglici vstopim, mi reče gospod: »Pokažite sprevodniku.«

Ko pogledam na košček papirja, ki mi ga je dal gospod, vidim, da je to vozni listek.

Marjana Željeznova-Kokalj:

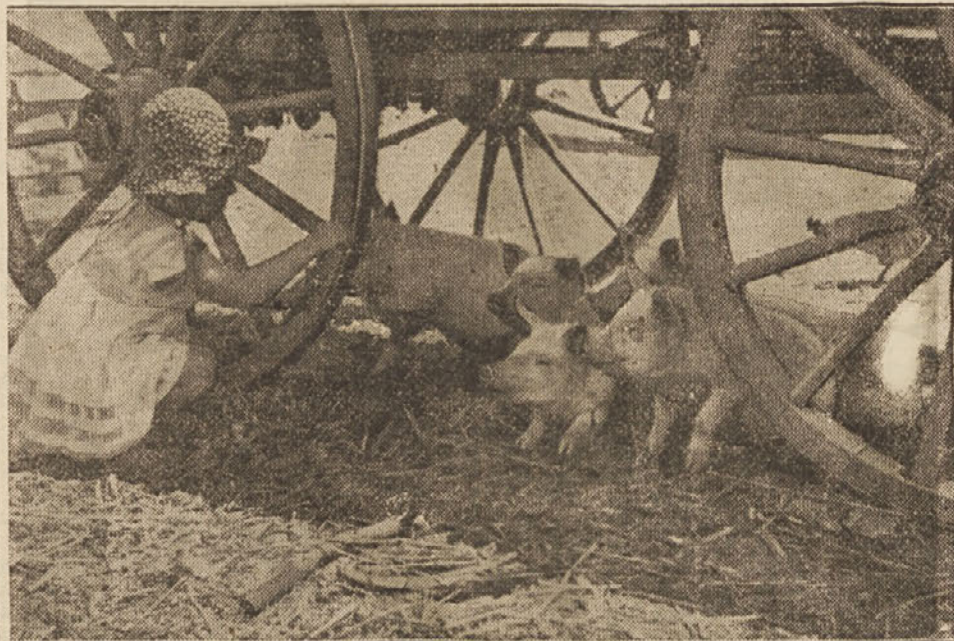
Opica

Modro krilo, rdeča jopica,
v roki boben z zvončki,
to je opica,
ki predstavlja se s poklončki.
Pleše, skače in prosjači
nemo: »Dajte, dajte!
Gospodarji so berači,
nimajo ni lastne bajte!«
In po mestu in po vasi
stopa zvesto za cigani,
otročaje kratkočasi
letos kakor lani.

MOŽ Z DVEMA POKLICEMA.

L. Arčon

Počitnice so pač vesele

Tonetove modrosti

Tone je poganjal vole in je stopical v kratkih prtenih hlačah kakor bi bil ves svet njegov, saj je končal letos četrti razred. Oče je sključeno tiščal ročici in zasajal plug v črno zemljo.

Nenadoma se Tone obrne in pravi: »Oče, na Nemškem pa orjejo z nosovi!« Oče zagodrnja: »Če se boš norca delal, ti hlače iztepem!« Tone nato brž odgovori: »Res, oče! Saj ne denejo nosov stran pri oranju.« In oče se je moral zasmejati.

Važno vprašanje

Majdica opazuje mamo, ki s strahom spozna, da so se zimskih oblek lotili molji. Skrbno ogleduje svoj zimski plašček in se nenadoma domisli:

»Mamica, od česa pa so živeli molji, predno sta Adam in Eva pričela nositi obleko?«

Iz učilnice

Učitelj: »Dušan, kaj razumemo pod besedo nič?«

Dušan: »Nič je balonček, ki nima več gumijaste kože.«

Svjatoslav:

Čevljarček z zvezdami

»Kar naprej!« se je odločil, »nekje je gotovo konec tega sveta.«

In niti prenočiti ni hotel pri zadnji hiši, čeprav so ga vabili, kar v pustinjo se je spustil. Pusta pokrajina ga je obšla z neizrekljivim dolgočasjem. Sive skale so mu tu in tam kazale pot, nazadnje so se skale izginile in ves svet je bila neskončna planjava, tu in tam je zelenel grmiček, povsod pa je puhtela iz izmučene razpokane zemlje silna vročina.

»Ko bi vsaj zvezde sijale!« se je spomnil Petrinček, stopajoč skozi gluho noč.

Pa zvezde so bile pri grofu Bogataju. Zdaj, ko je bila noč temna in pusta, so mu prišle spet na misel.

»Čudno,« ga je obšlo nenadoma, »zvezde vendar niso Bogatajeve. Kakšno pravico pa ima do njih? Skril jih je, jaz naj pa blodim v temi!«

Vso noč je truden bredel skozi pustinjo. Ko se je zdanilo, je opazil, da srečava na levi in desni tihe ljudi. Zaviti v bele in sive plašče hitijo mimo njega in nihče se ne zmeni zanj. Potem je opazil tudi pot. Nerodna in le malo izhojena je vodila naravnost čez pustinjo. Radoveden, kam bo prišel, je zakričal nad prvim neznancem, katerega je srečal:

»Hej, prijatelj božji, kam se prideš tod?«

Neznanec se je ustavil, pogledal ga je začuden in vztrepetal:

»Človek, kako si zašel na to cesto?«

»Kako neki!« se je preprosto zasmelal godec. »Prav za prav ne vem. Vidiš: potujem. Naveličal sem se stiske in njenih otrok pa bežim, bežim. Grof Bogataj pa kuri za menoj z biriči.«

»Tod prideš vendar naravnost v nebesa, človek!« je zmajal tujec.

»V nebesa?« je obstal čevljarček. »Ta je pa dobra,« je rekel potem veselo, »čemu bi ne stopil še v nebesa? Verjeli mi sicer najbrž ne bodo, če bom povedal, kako in kaj, no, nič hudega, poštenim ljudem itak nikjer ne verjamejo.«

»Ne vem, kako bo šlo,« je rekel neznanec in odhitel po svoji poti.

»Ta je pa kratkih besedi,« je presodil Petrinček.

Veselo je hitel čez pustinjo in mislil, kako bo kar tako mimogrede prišel v nebesa. Ogledal si jih bo, če mu bo všeč, bo kar tam ostal. Pa Bog ve, kakšne postave in navade imajo v božjih krajih. Ves čas je srečaval neznanke, zavite v plašče, ki so hiteli na vse strani, nekateri so skoraj plavali kot bi imeli nevidna krila, vsaj zdelo se mu je tako. Ogovoril ni nobenega več.

»Čemu tudi?« je čustvoval. »Saj ne vedo, kaj se spodobi. Nekaj bodo kar tako zagodrnjali, pa bodo blisnili mimo. Precej visoki ljudje morajo biti to in svoje muhe imajo.«

Že ponoči je puhtela iz zemlje soparica, podnevi je poprijelo še sonce in proti poldnevu je bila vročina že takšna, da je Petrinčku lili curkoma pot po obrazu. Ko mu je bilo najhujše, je znova srečal gručo neznancev. Že je sklenil, da

bo stopil k njim in jih poprosil za pijačo, mogoče vedo za kak studenec, ko so neznanci krenili s poti in se obrnili naravnost k njemu.

»Kdo si in odkod?« so ga vprašali in ga merili z grozečimi pogledi. Bili so veliki in nekaj veličastnega je bilo v njih obrazih.

Sopihaajoč od vročine jim je razložil, kakor je vedel in znal, da je čevljarček in godec Petrinček in da nima hudega namena. Kar tako gre naprej, ker nazaj ne more. Nekje zadaj ga čaka grof Bogataj z biriči, spredaj so pa nebesa, vsaj slišal je tako.

Pa so še tujci povedali, da so svetniki in da iščejo zvezde, ki so tako nenadoma izginile z neba. Dolgo je že tega, kar so zmanjkale, a jih nikakor ne morejo najti. Vso zemljo so že prebrskali, zdaj so začeli znova. Tiha žalost je legla v nebesa in ne smejo odnehati, dokler jih ne dobijo.

Petrinček se je začudil in se je skoraj pokržičal. Svetniki so hodili mimo njega in on se je jezil nad njimi, moj Bog! Ko pa je čul o zvezdah, je poskočil od veselja in skoraj zavriskal.

»Kosmata kapa, jaz vem, kdo jih je vzel,« je rekel, »jaz vem! Saj se mi je ves čas zdelo, da niso kar tako same od sebe ušle z neba. Kdaj pa je že kdo slišal, da bi zvezde umrle ali pa nehale sijati? Ukradel jih je, ukradel!«

»Kdo?« so planili svetniki in se gnetli okoli njega.

Ni jim hotel razložiti. Mahal je z rokami in jih odrival od sebe.

(Dalje sledi.)

Veverica

Nekega zimskega večera sem sedel v sobi. Tedaj je nenadoma zašklepetalo okno. Neka stvarca se je zaletela v šipe, da so zažvenketale. Skočil sem pokoncu. »Pa menda ni kakšen vlomilec?« sem si mislil. Vendar sem se opogumil in stopil bliže. Po oknu je zunaj švigalo neko bitje, nekakšna živalca — to sem videl na prvi pogled. »Zebe jo,« sem si mislil in brž odprl okno. Nekaj je naglo švignilo v sobo in se pognalo na mizo med knjige in papirje. Zaprl sem okno in se obrnil. Na mizi je na zadnjih nogah sedela veverica in mi gledala naravnost v oči. Bila je še mlada in temnorjava, prednji nogi sta mahali po zraku, rep je bil lepo položen ob hrbtu navzgor, oči pa so je ji smejale, češ: »Zdaj sem pa na toplem. Hvala, da si mi odpril!«

Tudi jaz sem se ji nasmehnil, pokimal sem ji z glavo in glasno rekel: »Ti grdoba ti, kako si me prestrašila!« Stopil sem k njej in jo pobožal. Nič se me ni bala. Stisnila se je k moji roki, češ, saj ti popolnoma zaupam. Pa tudi jaz te imam rada.

Potem sem šel po sobi sem in tja in premišljal, kaj naj ji naredim, da bo lahko spala in mirno počivala, ko sem zapazil, da se vedno obrača za mano, kamorkoli sem se obrnil. Kaj neki hoče, sem si mislil in sem se spomnil, da je morda lačna. Brž sem stopil h gospodinj in povedal, kako in kaj. Gospa Olga je bila dobrega srca. Veselo se je posmejala, šla v srambo in že sva nesla prgišče lešnikov v mojo sobo nazaj. Ko je naju veverica zagledala, je kar vztrepetala od veselja, oči so se ji zasvetile, zamahnila je z repom in že pritekla naproti, pograbila lešnik in stekla z njim na omaro, tam pa ga je začela obgrizovati in vsa zadovoljna se je nagibala sem in tja.

Gospa Olga je rekla: »Poglejte, kako pametno gleda!«

Tako je ostala veverica pri meni in postala sva največja prijatelja. Kamorkoli sem se okrenil, je šla z menoj, posedala je v mojem naročju in tudi na ramena se mi je spravila in dremala, naslanjajoč se na moje lase. Kadar sem šel z doma, me je spremila do vrat in zdela se mi je celo, da skozi okno gleda za mano.

»Tako boš zmeraj pri meni,« sem ji nekoč rekel, »jaz sem tako sam na svetu, ti mi boš v razvedrilo in tolažbo.« In veverica se je stisnila k meni, češ: »Seveda, zmeraj bom pri tebi.«

Minevali so meseci in bližala se je pomlad. Vsak dan je bilo topleje, sonce je že topilo snežne plahote, tu in tam je pozelenelo drevo, lastovke so zacvrčale okrog zvonikov, otroci so že nosili trobentice in nebo je postalo jasno in svetlo.

»Vidiš,« sem dejal veverici, »zdaj je pa pomlad, šla bova v gozd in na polje, nič več ne bova tičala v tej ozki sobi, na sonce bova šla.« Gledala me je v oči in zdela se mi je, da je pokimala.

Čim lepši pa so postajali dnevi, tem bolj čudno se je jela vesti veverica. Nestrpnost je hodila po mizi kakor da mi hoče nekaj povedati. Njeni koraki so postajale počasnejši, v očeh pa se ji je utrnila čudna bleščava... Venomer me je vprašujoče pogledovala, se stiskala k meni, nato pa skočila na okno in se zagledala ven. Iz okna je bilo videti belo cesto, od nje naprej travnik, pokrit s svetlim cvetjem, zadaj pa se je širil gozd na vse strani, poln hoj in smrek, ki so vabeče pošepetavale med seboj.

Gledala je veverica in se spet obrnila k meni. Njen pogled je bil žalosten.

Nekega jutra sva sedela pri oknu. Jaz sem sedel na stol in gledal skrjančka, ki se je veselo vrtel v nebo, veverica pa je čepela na odprtem oknu in se naslanjala na šipo. Nenadoma se je zavrtela in se obrnila proti meni. Oči so se ji zasvetile, poskočila je na moje rame in spet nazaj, za trenotek je premišljala, nato me je pogledala, češ: »Saj me razumeš.« Tisti trenutek je zamahnila z repom in se pognala skozi okno. Stekla je čez cesto v travo, tam se je obrnila in že se je spet naglo poganjala čez travnik proti gozdu. Postajala je manjša in manjša in kmalu mi je čisto izginila iz pogleda.

Ostal sem sam. Sonce je počasi vzhajalo izza hriba, rdeči žar je napolnil nebo, petje ptic, glas zvona in oddaljeni šum gozda je pel jutranjo pesem.

Počasi sem vstal in se pogladil po čelu. »Tako je,« sem si mislil, »narava jo je dala in narava jo je poklicala nazaj v svobodo —.«

Zakaj ljubim živali?

Na svetu skoro ni odkritosrčnejšega in ljubkejšega bitja od živali. Pri njih se nikoli ne opazi pretiravanja, kakor pri človeku. Videl še nisem pijane živali. Opazujemo majhno ptico, s kakšno materinsko ljubeznijo goji mladičke, jih uči, pita in čuva! Ptica ne bo podtaknjena kukavičjega jajčeca zdrobila ali vrgla iz gnezda. Še potem skrbi za tujega mladiča toliko časa, da ji slednji pomeče prave mladiče iz gnezda na tla.

Z živalmi moramo imeti usmiljenje, kajti one nimajo, kakor človek, zdravniške pomoči, majhne in neogljenene se ne morejo braniti brezsrčne roke. Kako malo ljudi ve, da so nam živali koristnejše kakor marsikatero druge stvari! Zato moramo skrbeti za živali, posebno za tiste, ki trpijo.

Kragelj Miroslav, dijak I. razreda drž. klasične gimn. v Ljubljani.

Uganka

Kmečka tekma

Kdo je pridnejši, spretnejši, pridobitnejši?

Na kmetih je manj nogometa in drugih sportnih zabav, tem več pa tekmovanja v pravem, resnem in napornem delu. Na deželi je človek za vse svoje dejanje in nehanje vsem odgovoren. Čast je tam zgrajena na pridnosti, delavnosti in poštenju, za malopridneža in lenuha pa ni ne časti ne kruha. S pridnimi ljudmi se ponša vsa vas, zaradi lenobe in beraštva posameznikov padajo pa tudi na vso vas očitki. In še kako hudi!

Stara in Nova vas, in sicer Gorenja in Dolenja Stara in Nova vas, torej prav za prav štirje kraji so se med seboj obkladali s takšnimi grdimi očitki, čeprav je bilo v njih sredi dosti prav pridnih družin. Pa so prišli na pametno misel, da bodo priredili kmečko tekmo: Kdo je pridnejši, spretnejši, pridobitnejši.

Ker so spadale vse vasi pod isto občino, je poslala vsaka vas po eno družino, da skupaj pokose in pograbijo občinski travnik in seno nalože in spravijo na senik. Iz Gorenje Stare vasi so prišli Ančini, iz Dolenje Blaževi, iz Gorenje Nove vasi Cilni, iz Dolenje pa Čadeževi. Gospodari so kosili, ženske grabile, fantje seno odnašali in nakladali, vsa družina pa je seno spravljala z voza na senik in ga tam zatlačila. Bil je nekak domač praznik, občani so gledali delo in se zabavali, župan in občinski cenilci pa so delo ocenjevali in pisali rede kakor učitelji ali profesorji v šoli. Za košnjo posebej, za grabitev, za nakladanje in spravljanje zopet posebej. Razpisana je bila tudi nagrada: 136 q sena, ki naj se med tekmece razdeli v razmerju z njih uspehom.

Joj, kako so se vsi pognali za uspeh! Pa prevelika naglica navadno ni dobra. Oče Blažev je že takoj v začetku tako neusmiljeno mahal s koso, da je zlomil kosje, in občinska komisija je rekla: »Kaj bo ta, saj še kose ne drži kakor treba!« Pa mu je dala v košnji »cveke«. No, so si pa potem Blaževi v naslednjem delu tekme bolj prizadeli. Drugi so jo nekoliko polomili pri grabitvi, tretji so prehitro in prenemarno nakladali, pa se jim je seno razlezlo vsakebi, da so morali začeti skraja, no, in Ančini oče se je pri spravljanju tako gnal, da je te-

Najmanjši teliček na svetu

Na neki kalifornijski farmi imajo telička, ki je bil pri rojstvu komaj 20 cm visok in je tehtal 8 kg.

lebnil z voza na tla! Malo, da se ni nabodel na vile in je moral nato pobirati najprej sebe, potem šele seno.

Občinska komisija je beležila rede od 1 do 16 točk, izpod 8 je bila slaba, iznad 8 pa ugodna ocena. Nazadnje se je izkazalo, da so vse štiri družine enako pridne, spretne in pridobitne, da pa so dosegle vsaka samo nekaj nad polovico vseh dosegljivih točk ter da so se v celoti spravljali, nakladači in grabiči izkazali enako kakor kosci. **Koliko točk so dosegli? Kako je občinska komisija ocenila vsako posamezno delo posameznih družin?**

TEKMA ZA SENO	košnja	grabitev	nakladanje	spravljanje
Gor. Stara vas: Ančni				
Dol. Stara vas: Blaževi	1			
Gor. Nova vas: Cilni				
Dol. Nova vas: Čadeževi				

Nariši kvadrat, razpredeli ga v 16 enakih delov in vpiši vanje številke od 1 do 16 tako, da bodo dale navpične in vodoravne vrste vedno isto vsoto, namreč 34!

Ko boste kvadrat izpolnili, bi si morda znali zamisliti in tudi popisati, kako so posamezni tekmeči kosili, grabili, nakladali in spravljali in kaj se jim je pripetilo, da so bili nekateri izmed njih ocenjeni izpod 8 točk.

Da tvoje delo bode v časti — nikar mi preveč ne lomasti!

Mali pri teti

Draga teta Meta!

Moje veselje je bilo neizmerno, ko sem čitala, da si meni določila nagrado kopalno obleko. Pošiljam Ti mero. Že najprej se Ti zahvaljujem za obleko ter Ti

povem, da sem Ti iz srca hvaležna. Zupam Ti tudi to, da nisem pričakovala nagrade; zato je bilo moje veselje še večje. V nadalje se bova še z bratcem pridno udeleževala v krogu »Glasa slovenskih otrok«.

Prav prisrčno Te pozdravlja

Boža Ponikvar, dijakinja 5. razr. II. drž. realne gimnazije.

Draga Boža!

Zadovoljna sem, če sem Ti z nagrado ustregla. Želim Ti mnogo radosti za počitniške dni. Le kmalu se spet oglasi! Tvoja teta Meta.

Čujte moji mali!

Danes vam zopet pokažem štiri slike in bi rada vedela, kaj mi znate povedati o njih. Pojasnilo, kakor si ga k slikam mislite, mi lahko seveda zopet pošljete v pesmicah ali v drugačnih sestavkih. Kdor se bo najboljšje odrezal, mu pošljem za nagrado garnituro perila. Ime nagrajenca objavim v 10. številki »Glasa«. Urno torej na delo!

Za pravilno rešitev uganke »Kmečka tekma« so določene 3 lepe knjižne nagrade, za pravilno rešitev v današnji številki objavljenih posetnic pa po sliki M. Gasparija napravljen kamnotisk »Hišni blagoslov« (slika z besedilom).

Tekmovanje »Zakaj ljubim živali« ostane še dalje v veljavi in ste vsi vabljeni, da mi čim prej popišete, zakaj imate radi živali, ki jih poznate.

Vseh pisem seveda ne morem nikoli objaviti, prečitam jih pa vsa. Zato tisti, ki ne vidite svojih prispevkov takoj natisnjenih, nič nikar ne bodite slabe volje. Če mi boste pridno pisali, pridete počasi vsi na vrsto z objavljanjem in, upajmo, tudi z nagradami.

Prisrčno vsi pozdravljeni!

Teta Meta.

Nenavadna družinska slika

Takih živali bržčas še niste videli. To so namreč losi iz živalskega vrta v Berlinu.

Losi živijo sicer v severnih pokrajinah, vrsta, ki jo vidite tu, pa je doma z Alaske (Sev. Amerika).

Ti losi, neka vrsta severnih jelenov, dosežejo višino 2'35 m in dolžino 3'20 m. Rogovje se pri samcih razraste do 2 m v širino.

Losi so temnorjave barve. Hranijo se z drevesnim lubjem in vejčjem.

Slika nam kaže samico z mladičema — dvojčkoma. V ujetništvu se doslej še ni nikoli posrečilo, dobiti od te severne živali mladiče.

Rešitev „križanke“ v 4 štev.

»Na rešilnem splavu«

30	50	70
80	10	60
40	90	20

Posetnica: Sladoledar.

Kdo sta ta dva?

A. Ražem

Dr. Životin
žalec

